

6811
IVSTI LIPSI
EPISTOLARVM
CENTVRIA
SECVND A:

Nunc primùm edita.

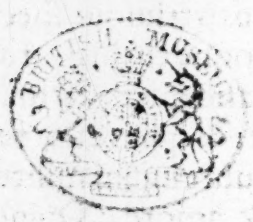

LONDINI,
Impensis Georg. Bishop.
cIo. Io. xc.

THOMAS M. BORG
ST. PAUL, MINN.

BRILLIANT PAPER

THE
PAPER
IS
MADE
OF
THE
FINEST
PULP
AND
IS
THE
BEST
FOR
WRITING
AND
PRINTING
AND
IS
THE
BEST
FOR
WRITING
AND
PRINTING

THE
PAPER
IS
MADE
OF
THE
FINEST
PULP
AND
IS
THE
BEST
FOR
WRITING
AND
PRINTING
AND
IS
THE
BEST
FOR
WRITING
AND
PRINTING

Ad Illustrum virum

THOMAM BURG

BARONEM,

ET

BRIELANVM PRÆFECTVM.

LTERAM Centuriam epistolarum nunc emittimus, Vir illustris, & nomini tuo meritissimo eam dedicamus. Si amor aut beneficia huc me vocant: ille in me magnus, & hæc crebra. si dignitas

aut virtus: utrâque ornatus es inter gentis tuæ primos. Genus tibi nobilissimum, & antiquâ stirpe decòrum: magnitudo animi & prudentia eximiâ, & cuius vtriusque specimen dedisti in his Belgicis quoque turbis. Ad arma quoties te hostis aut occasio duxit, tu manu strenuus, consilio prouidus: & quies cùm fuit, Præfectura tua te habuit cum ciuium militumque veneratione pariter & amore. Quinetiam in illâ nocte temporum, cùm homines quidam maioris animi quàm consilij hæc nostra turbarent, & vno velut filo appenderent publicam salutem: ea moderatio & prudentia tua fuit, vt in mediis flammis flamma te non tangeret, & penè vnus firmus quietusque stares in communi illo motu. Magna ista sunt: & maiora futura, si maior aliquis aut latior virtuti tuæ campus.

A 2

Quod

Quod voueo : & te, Vir illustis, rogo, uti inscriptionem hanc accipias velut animi cultusque mei in te pignus. Vtriusque quidem eximij exiguum : sed quid faciam? ut Vlysses ille apud Alcinoium nihil habet quod rependat pro ingentibus meritis, præter vota & grates : ita ego, quem cetera destituunt præter munera hæc mentis. Quæ tamen vobis magnis quoque sæpe magna. & meritò : quoniam fama & æternitas ab istis. &, ut ait Pindarus,

* Sermo factus
diutius viuit,
quem cum
Gratius volentibus
lingua
extulerit &
profundâ
mente.

* ῥῆμα δ' ἱρμάται χροῖο.

πρὸς βιοτεύει,

δ, τι καὶ σὺν χαρίτων τύχῃ

γλῶσσαι φησὶν ἐξίλοι βαθείας.

Vale. 111. Idus April. 66. I 3. x c.

AD LECTOREM.

HABE etiam hanc CENTURIAM
 Lector, sed puram, simplicem, & sine
 mixtione. In priore illâ alienas aliquot
 inseruimus: nunc displices, & detraxi.
 Non ergo digna illa edi? digna, sed non à me: &
 mali exempli, arbitrium hoc sibi sumere in scripta a-
 lienâ. Mihi fieri nolim: & tamen faciunt, atque ec-
 ce edunt alibi hanc aut illam epistolam, me non ignaro
 solum sed inuito. Quæ hac temeritas, siue improbitas,
 est? Clamo & testor apud homines qui sunt, qui e-
 runt, Inimicus mihi quisquis hoc facit.

QVICVMQVE QVODCVMQVE
 MEVM, PRÆTER ME, DI-
 VVLGAT AUT DIVVLGABIT,
 PRÆSES LITTERARVM ET
 FAMÆ DEVS VINDICATO.

*Homo imperite & epistolas idæi. verba aliquot apud te fa-
 miliaria, aut libera, aut blanda effudi: sed apud te: &
 in lucem tu hæc calidè effers? Quid hoc est aliud
 (ut ar disertissimi viri verbis) quàm tollere è vitâ
 vitæ societatem? tollere amicorum colloquia
 absentium? Quàm multa ioca solent esse in
 Epistolis, quæ prolata si sint, inepta esse vide-
 antur! quàm multa seria, neq; tamen vilo mo-
 do diuulganda! Abi igitur inhumane, inepte: nec
 sic me produce, imò traduce. En, cùm tantè omnia &
 circumspicere scripsimus (ut hoc auum est) non effugi-
 mus morsum: tu subitania mea prodis, id est, latus
 pedis que meum nudum obijcis ad omnem iclum?
 Abstine. & tu Lector, mea ama, sed mea.*

INDEX EPISTOLARVM CENTVRIÆ II.

A		Iano Lernutio	ix, xxij, lvij, lxxj.
Abrahamo Mylio epist.	xxxj.	Ioh. Arceria	xxx, lxxvij.
Abrahamo Orcheo alj.	lxij.	Iohanni Heurnio	xv.
Aemilio Rosendalio	xxij.	Iosepho Constalca	lxvij.
C		Iosepho Scaligero	xxx.
Carolo Clusio	xxvij.	* Ioseph. Scaliger Iuss. Casati F.	
Caspari Vosbergio	xcj.	Francisco Vertuniano	xlx.
Christoph. Plantino	xxij, lxxvij.	Iosiz Mercero	xxxv.
D		Isaaco Casaubono	lxxxvij.
Dionys. Gothofredo	xxxvij.	* Ius. Staßger Ferrerio	l.
Dominico Baudio	xxvij, lxxxij.	L	
Dominico Lampsonio	xix, liv, xc.	Leuino Caluadro	lxxxij.
E		Lamberto Culenio	ij.
Elberto Leonino	xij.	Lamberto vander Burch	vj.
Euerardo Pollioni	xvij, xliij.	Lanceloto Brunio	c.
Euerardo Reida	xcin.	M	
F		Maria Gompacensi virgini nobili	lx.
Federico Morello	lxxij.	Matteo Lydio	xxx, xciiij.
Francisco Bencio	lxxix.	Matthæo Deffero	xlij.
Franc. Hildesheimio	lxxvj.	Michaëli Fortacz, libero Baroni	
Francisco Ionio	xvij.	de Gmies	lxxxv.
Francisco Nantio	xl.	Michaëli Harako Hospitali	lxvij.
Francisco Raphelengio Filio	vij, xxvij, lvj, lxix, lxxv, lxxvij, xcj.	Michaëli Montano	xl, lix, xcvi.
G		N	
Gerardo Tuningo	lxxx.	Nathani Chytro	xcij.
Guiliel. Cripio Filio	lxxxvj.	Nicodem. Prischlino	xxxix.
H		Nicolao Ouderto	xcvi.
Hadriano Sarauiz	xxiiij, lxiiij.	P	
Hadriano Turnebo	Hadriani Filio	Paullo Melisso	xxxiiij.
Henrico Borbonio Principi Dubarum	lxij.	Petro Alofano	xliij.
Henrico Wilrio	vij, lvij.	Petro Brachio	lxx.
Hier. Grosfortio Liffæo	xj.	Petro Coluio	xvj.
Hieronymo Mercuriali	lxij.	Petro Pauuio	liij.
Hugoni Blozio	xcvij.	Petro Regemortero	xxvj, liij.
I		* Valeno	x.
Iacobo Augusto Thuano Amerio		Petro Willerio Filio	iiij.
Iacobo Corbinello	v, (ij), lrv.	Philippo Marixio	lxxxix.
Iac. Cuiacio	xxj.	R	
Iacobo Monapio	lxxxij.	Regnero Grutero	xcv.
Iano Douze V.N.	xij, lxj.	T	
Iano Douze Filio	xlviij.	Theodoro Bernardi	xlvj.
Iano Duyffio	xxxvj.	Theodoro Cantero	lxx, lxxxj.
Iano Grutero	lv.	Theodoro Leuwio	xx, xlviij, lxxj.
Iano Heuene	xiiij.	Theodoro Marcilio	xxxij.
		V	
		Vidoni Giseline	j.

IVSTI LIPSI
EPISTOLARVM
CENTVRIA II.

EPIST. I.
HADRIANO TURNEBO
HADRIANI F.

ERVM mel, non epistolam, à
te, Clarissime Turnebe, accepi.
Tu mihi gratias? ego tibi, qui
tam grātē & benignē interpre-
tariis officium, quod sine scelere
non omissem. Qui vir diuinus
ille parens tuus fuerit, nōrunt
& fatentur omnes, quos stupor
non præpedit, aut luor. Ego à
puero, velut astro quopiam in-
clinante, iui in amorem illius &
laudem: nec vir mutavi affectum, sed auxi. Non nemo inui-
det? esto. ille viuet in summā æternāque gloriā, quamdiu
res Græcæ aut Romanæ. Nec plura hic de illo: de te, ger-
manissime Turnebe, sic habe. non ambire me amicitias,
naturā & iudicio propensum ad tenebras & quietem: sed
triumphare in tuā, quem iure amo purum aurum ab illo
auro. Plura liber, non licet. testis mihi iste Hier. Groslo-
tus, vestrās, insignis iuuenis, qui iam nunc mihi adest, &
abit. At nobis haut sæpe opportunitas mittendi, scriben-
di tamen semper voluntas, quod crebrō & magis seriō fe-
ciam, ita amor hic inter nos perennet, quem coimus auspi-
ce & teste immortalis tuo patre. Postrid. Id. Mart.

EPIST. II.
VICTORI GISELINO.

INVITI à vobis abiimus, inuiti. Quid vis amplius?
I apud amicum hoc satis est: ceterum, calceum hunc vi-

IVSTI LIPSII EPIST.

de, nemo vestrum scit ubi me premar. Apuleium tuum scriptum conferre cœpi: quædam in eo valde bona. Venationes etiam nostras attingimus, sed frigide imò contemptum. A peregrinatione enim hac supinus & aliarum cogitationum, vagè adhuc in studiis erro. nec facile insistam lineæ, nisi recreatus aduentu vestro: qui, per omnes deos, ne me fallat. Hoc communiter rogamus, Doufa, Hautenus, ego. Varias Lectiones..... legi, edidas in Galliâ nuper. placet ingenium adolescentis, placet aliquot locis nostri imitatio, si non furtum. Idem in libello..... Quid dicam? discipulos habeo, & breui faciam sectam. Sed ut ait Pindarus,

* Optimum
omne quod à
maturâ est.

* in di quæ negantur dantur.

Sanè siquid in oratione nostrâ aut stilo probandum: totum à naturâ est, vix à curâ. Rationem meam scribendi scire vis? fundo, non scribo. nec id nisi in calore & interno quodam impetu, haud aliter quàm poëtæ. Siquid operosus paramus; rem meditamur, disponimus. verba facile succedunt ac pæne præcedunt meam mentem. Istos rideo, qui etiam epistolas, si dis placet, lentè & velut ad numerum, componunt. Verba examinant, circumspiciunt, trahunt: & misellum omnia fecerint, umbras putet non homines loqui. Ita tenus tota scriptio, sine sanguine, colore, carne. Sed diffundor. peccatum meum solemne, cum ad te scribo. nunc emendo, & fileo; & te valere iubeo, ac venire. Ni facis, Amor Giffelini res tuas tibi habero. Lugduni Batawor.
xv. Kal. Iunij. co. Id. lxxxvi.

EPIST. III.

Lutetiam.

IAC. AVGVSTO THVANO AMERIO.

DISTVLI ad te scribere, V. C. dudum: præter morem meum & præter votum. Amantes redamare non ego negligens: & tu mœneras, non amore solum quem benigne vitro attulisti, sed ingenio, sed doctrinâ, sed probitate: quæ tria in vno Carmine tuo clarè vidi. Sed amabo te, ita perpetuum Fama te amet & Virtus, ignosce: & morbum hunc nosce, qui non finit me esse mei iuris aut moris. Verba non dedi, non misi; dedi animum, misi affec-

tus

tus mei sæpe auras, qui apud te & duos illos quos in extremo Carmine tuo mecum iungis. O celestem pane dixeram Trigam! nisi de terrâ & luto meo aliquid afferrem ego, funalis ille tertius equus. Nam iugales duo, reuerâ supra homines: & tu item auriga, qui iunxisti. Nos Epistolas dedimus nuper: & valdè hauebam exemplar tibi illisque mittere, nisi qui has feret, recusasset. Nosti per hoc bellum, nec tuta nec trita nunc viarum. Valetudo mea meliuscula: sic tamen, vt extra morbum potius videar, quàm languorem. Damus nunc & edimus *De Promuntiatione Latine lingua Dialogum*, tenue in re tenui opus, nec dignum meliori vestrà aure. Tu ex animo à me salue: qui æternum tuus sum. ita sim saluus. Clarissimis Cuiacio & Scaligero salutem. Lugduni Barauorum. III. Id. Februar. .m. lxxxi.

EPIST. IV.

PETRO VILLERIO Filio.

VERE scribis, semper tu mihi curæ, & nunc es. ita ingenium tuum & mores, & pater etiam, merentur. Vtinam aliquâ curâ meâ te curem, & à morbo isto releuem, qui pertinaciter vrget! Quid facias? feres. certus ad salutem tuam hæc dirigi, etsi non ad voluntatem. Si vulgi more loquerer; querelas miscerem, & dolorem meum ostenderem in casu, quo hæc æras tua & tu indigni. Non faciam. fortiolem esse te & me volo: nec te cupere solatia ex alienâ sympathiâ, nec me promere dolorem, etsi doleam. Nam hoc non nego. si deo visum esset; alium te malim. cum non visum; quod ipse vult, nolens, (vt sic dicam) volo. Hoc de te scribo. in me nōne idem? languor hic biennalis me tenet, & abiicit in validissimâ hac æui parte. Annum enim trigessimum nonum vix attigi. quid tamen angar, aut opponam? facit ille, qui me fecit. Nōne in figuli manu est, effingere leui rotâ vasculum, & idem frangere? Et hoc melius, quod figulus noster nos non frangit, sed refingit; & è miseriis beatos, ex inferis superos reddit. Sed hæc talia aut tu tibi sæpe, aut omnium optimè pater dicet. De iuris studio, quid nunc cogites? profectò solitudinem id non amat, cui forum semper propositum & turba. Ad Philosophiam
magis

IVSTI LIPSI EPIST.

magis te nunc ducam, quæ non delectet solum in hoc rã-
dio, sed firmet. Eloquentia etiam & stilus rus tuum non
spreuerint, in quibus si tempus hoc ponis (donec melior ti-
bi valetudo) id non perdis. Scripsimus De Pronunciatione,
tenu manu, ut in re leui. en habes, vide, & à me salue, qui ex
animo tibi cupio. Lugduni Batavorum Kalen. April. ∞. 13.
LXXXVI.

EPIST. V.

IACOBO CORBINELLO.

LITTERAS ad me mittis non adfectus solum plenas,
(leue id verbum sit) sed amoris. Benignè ad amicitiam
prouocas, laudes adiungis: è quibus has vix agnosco, il-
lam appeto pari tecum voto. Gentem vestram amaui sem-
per: & ex eâ illos maximè, qui vetere illâ Italiâ digni.
Qualem te esse, mi Corbinelle, non solum ex igniculis lit-
terarum tuarum, quos sparsos colligo, video: sed etiam ex
testimonio viri magni P. Victorij, qui de indole tuâ ad vir-
tutem magna prædicat, nec vana. Atque vrinam pessima
hæc tempora concedant nobis liberum eundi redeundi
item profectò viderem vos, (lumina illa Gallia: etiam in-
cludor) & necesse illud sermonum vestrorum haurirem aui-
dâ aure. Sed nos iactamur: nec Æolo etiam vos, ut video, li-
tastis. Veni vbiq; & tempestates: quæ, mirum, nisi hoc
anno eueriant, certè conueriant, hanc Europam. Fratris
tui *per te* *historiam* & tristem exitum legi. quid mire-
mur? hodie illæ vix, & nil nisi *malis* videmus à plerisque
his dynastis. O Italia, Italia illa prisca, vbi es? At tu, vir no-
bilissime, solare te cum alijs rationibus, quas litteræ & sa-
pientia tibi suppeditant, tum maximè communi eo Faro
quod iniquum hic semper in bonos. Exempla tibi prompta
scio. tu scito & hunc animum: quem iam nunc seriò deuo-
uco in tui amorem. Lugd. Bat. ∞. 13. LXXXVI.

EPIST. VI. Ultraiectum.

LAMBERTO VANDER-BURCH,

Decano.

Amo iure tuas litteras, amoris & prudentiæ simul ple-
nas. Amorem enim interpretor, meas laudes, quas ad-
fectus

A prince
Abaron.

festus tibi magis certè, quàm iudicium dicat. Quid enim
 sumus? conari me magis scio quàm efficere, velle quàm
 posse in publicum prodesse. Quidquid tamen id est (& esse
 aliquid vobis tam fidis amicis credo) gratum mihi, quod
 gratiæ saltem locum parit apud tales viros. At prudentia
 tua, in iis mihi clara, quæ de publicâ istâ re scribis, quæ sa-
 nè confusa, turbida, & vinam non vicina ad occasum.
 Quis bonus non queritur de eâ tecum? sed hoc vnum relic-
 tum est, quoniam mederi non in nostrâ manu. Imò for-
 tasse nec humanâ. Deus ille est, qui publicas has clades
 immitte, qui alit, fouet, & rum finiet, eum nos earum
 causas. Ex autem peccata sunt. quæ adeo apud nos non
 desinunt aut minuunt, vt augeri mihi & adcumulari videâ-
 tur, vnâ cum poenis. Irascimur cotidie magnum illud nunc,
 & quasi puniendi iustæ causæ non sint, damus nouas.
 Quando luxus, fastus, libido maior, impunitior? & religio
 passim nunc in ore, improbitas in corde. Verba pietatem
 sonant, facta ambitionem, auaritiâ: pecunia vno alterove,
 sed apud plerumque ordinem, ætatem, sexum. Itaque de
 pace aut tranquillitate, nihil ego spero. — *bella horri-*
da, bella exspecto: aut certè tyrannidem non optabiliorem
 quouis bello. Illi ad quos Victoria inclinare se videtur, irati
 veniunt: & si qui moderari volent, nescio an audientur. In
 omni bello cruda post victoriam principia: magis in civili,
 vbi odia & acerrimæ factiones. Sed Deus videbit, cui
 quod ad me, curas has ex animo relinquo. Sicut & illam
 de valetudine meâ quam non ego quidem; Vir amicissime,
 neglego, nec mortem vltrò appeto: sed cum feci quæ hu-
 manitus possum, securus exspecto euentum. Hoc curo, vt
 vitam meam corrigam, vt deo meo placeam, vt sedem ab
 his nimis quietam in superâ illâ arce possideam: vnde ad-
 spiciam humana hæc omnia, & contemnâ. Interea ta-
 men nec studia prorsus omitto, nec ea omnia per quæ pub-
 licè aut priuatim humano generi videor posse prodesse.
 Ostendent id breui quædam etiam scripta nostra, quæ ite-
 rum peramus. De Floro tuo manuss. quæ offeris, valdè
 gratum multa sanè reperio, non animaduersa Vineto aut
 Stadio ante me censoribus: & reperiam plura, scio, si auxili-
 um mihi tui libri. Itaq; si eum quam primum ad me miseris,
 beneficio

IVSTI LIPSI EPIST.

beneficio adicies me & posteros. nec id celabo. Vale, & fratrem tuum Graphiarium amanter à me saluta, cum gratiarum actione pro munusculo nuper ad me misso. Lugd. Bat. xvii. Kal. Febr. 60. 10. xxcvi.

EPIST. VII. Antuerpiam.

FRANCISCO RAPHELENGIO Filio.

Tvas reuersus vidi libens: non etiam ea, quæ in ipsis Languorem præferunt, & nausæam in rebus omnibus seriis & honestis. Vidi, mi Francisce, iam olim insitum tibi hoc vitium: quod ratione & curâ, quæso te, vince. laces, nisi facis. Quid hominis tam proprium, quàm erigi & spectare alta? Alta dico, id est, quæ ad ætheream illam partem pertinent, cælitus immissam nobis mentem. Hæc colenda. nec potest sine meditatione, sine actione: neque ista, sine labore. Hunc igitur vsurpa: quicquid reclamet fastidient illud tædium, haud longè à veterno. Tu deo, tu auctori, tu mihi, curæ & cordi es: nec te deseremus, si non te ipse. Doctoris illius noui diem quòd obieris, benè factum: quòd eum versu celebraueris, nec malè. Sapientiz pars est leuiter desipere, & paulum extra viam rectam ire, ad vitandum violentum aliquem occursum. Vidè sine ventura vela sinuent & obliquent: & teneant nihilominus lumen portum, imitare. Pietas tibi interna & vera sit proposita, Modestia & Virtus: in externis, personam interdum sume aut pone, pro re aut pro auctore. Studia tua calere velim (ætas ista hoc postulat) & videbimus quid in rem tuam maxime sit vnâ cum auctore. Surge tantum, & confide. Ineptias Godæ vidimus, & risimus. quis comprimet Criticorum hunc luxum? Satyra mea frepens non dedit: opus lege aliâ aut rege. Vale. Ex vrbe, in quâ tu olim, xvi. Kal. Decemb. 60. 10. lxxxvi.

EPIST. IIX.

HENRICO WILTIO IC.

CANTERVVS apud me erat, cùm tuas accepi. dicam gratas & gratissimas, ita me Deus amet, vel hoc nomine

mine quoddam sex mensibus primas & solas. Et tu de me queris? bellè. at ego pluries scripsisse me scio (vide an deceat) quàm ter respondisse. Excusabis non reddiras. credo: feramus igitur inter nos & excusemus, non tam culpam communem, quàm temporum sortem. Valetudo tua & studia prospera, mihi gaudio persevera. Nonne apud illum virum es, qui sæculi decus? vide ne frustra frequenta, audi, disce. Pollio meus honore ab illo auctus: quoddam ab illo, iure ante honorem ipsum censeat. Scripsi ad eum, & quàm grata mihi Dedicatio illa, ostendi. Vos, quæso, inter vos concorditer & amicè vivite: quia Belgæ, quia ex meâ domo, quia sacrorum eorundem & studiorum. Senectus mea, si ad eam pertingo, solatium sibi spondet in vobis. Sed quando videbo? quando reditis? mihi placet non porro vos currere, in Germaniam flectere, illinc lares. Iuno Iuga vos expectat, & Quies. Et si patria hæc etiam nunc turbulenta. Sed si non antè peregrinandi vobis finis, quàm hîc quies, quis finis? Tua ad Nonium grata, proba. Sed litteras urge, & sapientiæ studium ne omitte: ad quam metam dirigi velim omnia tua. Infelix semper erro, si ab illâ aberras. Ut navis quæ inter fluctus sine clauo iactatur, sic mens quæ in hac vitâ sine sapientiæ gubernaculo. Mores illi plebeij, stolidi, vani, ne te inficiant caue. Alphæus mare Siculum subterlabi dicitur, sine mixtione vndarum, ad suâ Arethusam: tu per leuitates, per vanitates, ad amatam illam Diuam. Vidisse ea vtile, non se inservisse: transisse, non misuisse. Edidimus nuper Centuriam Epistolarum. magni illius viri mihi illic mentio, & sapius fuisset nisi impedisset ille vir quem hîc nosti. Scænarum seruiendum est, quamdiu ego in hoc Theatro. Sed verum meum sensum breui aperiam magis & diffundam. Nec vos quidem omisi, te & meum Pollionem, ut videbitis, aut potius iam vidistis. Nam libri, credo, allati. Etiam nunc edidi de pronuntiatione Latine Lingue Dialogum, mihi probum. Tusalue, & redi si parenti tuo ita visum. De Italiâ, non tibi, non Pollioni nostro nunc ego auctor, ponite vana cogitationum. xvj. Kalend. Maias. co. lco. lxxxvi.

IVSTI LIPSII EPIST.

EPIST. IX.

IANO LERNUTIO S. dico.

ITA perpetuus inter nos amor sit, mi Lernuti, ut cum Iaculeo discessi à vobis. Cursim, inquires. Quid facerem? aliud animus, aliud res suadebat. Vitam meam nosti, & scenam cui seruiamus. Si vnquam aliquid verè scripsi, hoc est, quasi anima à corpore, auulsus sum à vobis. Fuge aliud suspicari in me: quem, culpa tua est, si nondum nosti. Nam apud amicos nihil me vno simplicius: apud alios sanè sim quod Vlysses. Nōne & aulam, & Etruriam ego vidi? sed iis non utor apud simplices & candidas istas mentes. De colligendis & digerendis poëtarum nostrorum versibus, ego verò tibi iterum auctor. Famam tuam cum alienà auctum ibis (quanti enim est, putas, illa recti iudicij gloria? apud me, super ingenij aut doctrine.) decus item Germaniæ & nostræ Galliæ. quarum interest, non omnia ingenia intra Alpes clausa videri. Non exemplum nupèrum illius vidisti, qui Italos poëtas digessit? sed vellem eius, imò ipsorum causâ, magis cum dilectu. Inter nostros Lotichium amo: Ianum Pannonium æstimo: Scaligerum patrem admiror. qui si felix illud ingenium & inuentionum inuidentum acumen curâ temperasset & limâ, coronari contra omnes poëtas posset ab illo ipso æuo prisco. Hac, nisi fallor, deficitur. nec in edendis quidem eius adhibitum, quod debuit, discrimen. Eò suaferim, illius & aliorum optima quæque ab optimo iudice seligi. & tu is eris. Reliqua in sermonem reicio, qui inter nos proximo mense. Ita enim scribo, ita impero. Venies inquam ad hunc lunium: & iam nunc aures gaudio ad omnem excusationem. Extra iocum, Lernuti, in hac breui fugacique vitâ fruamur hunc fructum. Ferrum nostrum in igni est. Vale. xv. Kal. Iunii. 1551.

EPIST. X.

P. VILERO.

SOLATIO mihi antea amicorum litteræ, nunc remedio: nec vlla medicina magis leuat hunc languorem, quàm alloquia

CENT. II. EPIST. X.

alloquia hæc à vobis. A te inter primos : qui me seriò amas, quem seriò ego amo. Vultum tuum videre nuper cùm Hagæ esses, optabam. Fefellisti. contentus manu sum, quia scio quæ negoria te circumstent & impliceant, atque abripiant sæpè inquitum. Ego hoc vno felix, quòd meus. Sed nimirum, vt qui semel nauim & mare ingressi, in arbitrio ventorum sunt, nec redeunt ad terram, cùm volunt : sic vos, qui in remp. Teneat illa inuitos ; & cùm terram maximè spectatis, retrahit aliquis æstus. Arque vtinam tui similes teneat semper ! Remiges & sentinatores plerique sunt, qui nunc ad clauum. Hinc iactatio, & ad extremum, naufragia : nisi ab alto dirigat ille Deus. Inuitatio tua in Zelandiam, grata : & puto, parebo. non illi alteri consilio, de Galliâ. Nec vera nego quæ de opportunitate, salubritate, & suauitate locorum hominumque narras : sed peregrinandi mihi nunc vna caussa, Valetudo. Eam meliorem posse fieri per acidas illas aquas medici suadent, & (vt in spem nostram proni sumus) persuadent. Tentasse quid nocuerit : eo certè animo, vt nihilò abiectionis illinc redeam, quàm eam, etiam si omnia sint contrâ. Vitam hanc magnifacere Christiani non puto, quem manet vita illa melior : sed nec abicere, & remedia spernere, quæ data huic fini. Gallia vestra, si deo ita visum, sanum me videat ; & exosculer magnas illas animas, quas ignoras amo : imò etiam, queis ignotus amor. Nam si vsquam in Europâ, amicos mihi in eâ gente esse, hoc scio. Busbequius meus iamdiu inuitauit, differro. In grandi illâ Epistolâ tuâ, de stylo & imitatione quod monuisti, verum est. Quàm multi in iuuentute nos æmulantur ! & rideo, quia aut à me procul illi, aut procul certè ego à recto. Nihil magis breuitate amo, sed si simplex : nihil magis breuitate odi, sed si adfectata. Quid etiam, si fucata ? nam verba emendicant, & abstrusiores aliquot phrasæ : ad quæ, non dicam risum non teneo, vix iram. Comprimum publico aliquo scripto, & de Imitatione totâ quid mihi videatur, monebo. Nam ego vt mutem, seruum est. arbuscula hæc, siue recta, siue aliter, creuit & induruit in hanc formam. Ciceronem amo. olim etiam imitatus sum : alius mihi scâsus nunc viro. Asianæ dapes non ad meum gustum, Atticæ magis. De Lemouicensi : an frustrâ monueris, vide.

Tavt, suuiv

Misi

IUSTI LIPSI EPIST.

Mihi enim exemplar ad filium tuum, non ad te; quia parum dignum te argumentum. Sed tamen cum ad filium, nonne & ad te? qui imago vera tui, imò tuipse. Sanitas tantum ei adsit. quam Deus ille dabit, si salutare: & in eadem te Vir amicissime seruabit. Lugd. Bat. Kal. April. 66. 15. LXXXVI.

EPIST. XI.

HIER. GROSLOTIO LISLÆO.

TANTVM non in procinctu iam eram iturus Ultraiectum, & inde Germaniam, cum me litteræ tuæ inuenerunt. Dicam gratas eas? non gratior Gratiarum ipsa diua: per se, & nonnihil à clausulâ illâ, quæ de Mercero. Illene illic? hic mallem: & iam nunc vos inuitem, nisi abeam. In reditu fiet, si viri estis; & tam vicini videbitis & libabitis saltem oram Barauig nostræ. Mihi valetudinis vnius causâ susceptum hoc iter. imus enim ad acidos, qui iuxta Confluentiam, fontes. Valebo per eos fortasse, aut valere iubebo hæc omnia humana. Ad alta illa ibo, nec ibi quoque me amor vestrum deseret, qui altè in pectore isto hæret.

— *Sui d' impuipuegi lcam.* Lugd. Bataur. v. 1. Kal. Maias. 66. 15. LXXXVI.

EPIST. XII.

ELBERTO LEONINO
Geldriæ Cancellario.

PEC CARE mihi viderer, si expertem te habeam consilij, quod firmandæ valetudini meæ cepi. Iter in Germaniam institui ad acidos fontes: in quo iam sum, sed sorte non nimis faustâ. Discrimen quidem adhuc nullum, sed in hoc oppidulo, circumcludor à turmis equitum, quæ in Belgium parantur. Ita differtur mihi via, imò penè aufertur: quia perit opportunissima pars anni, & hyemi sustinendæ haud planè firmum hoc corpus. Ambigo an pergam, an sub testum me dem, & resistam in aliquâ maritimâ vrbe. ad vos quidem bonâ fide redibo, nisi impediatur me, ut vos Iuisconsulti loquimini, vis maior. Ego vir amphissime, amorem

animum & officium omne tibi offero, ab animo non falo;
 & iure debes, qui me comperi mei amantem. Vale. Olden-
 burgi, Non. Octob. 66. 1611. LXXVI.

EPIST. XIII.

IANO DOUSA V. N.

Opus est mi Douse, sine. Vbi, malum, siud e in-
 quies. Opidulum est in Westphalia, tertio lapide a
 Bremia. Illic me tenent Equites suasti, qui loca hac omnia
 persultant. Certe animi pendeo. Prosperem? cum periculo
 est, nec videt id quisquam meicorum. Haream? tempus
 mihi labitur itineri opportunum. Quod si diutius in his lo-
 cis illa turma, delibero Eubdam redeam, an mari Ham-
 burgum pergam, atque istinc Francofurtum. O omnia
 molestia in hoc tempore! sed dii porro iuuent, adhuc sero
 & resisto. Apud vos quo loco res sint, scire velim. Nam hic
 qui inquiram? In Scytharum eremiâ mihi videor, nec inter
 homines satis certo. Omnes hic Suilli, Scrofa, Porcij, &
 vno verbo, tui Hermannii. O Batavia! ô amici! vos mihi
 in mente, & ad vos adspiro. Fontes tamen meos prægustas-
 se velle, quod subuereri incipio ut fiat hac hyeme. Vide-
 bo, & sub manu consilium aliquod capiam, quod te non
 celabo. Vale, mi Douse, & lectissimæ vori tue salutem &
 osculum (ita iubeo) à me fero. In Barbariâ apud pulciph-
 gos, 11. Non. Octob. 66. 1611. LXXVI.

EPIST. XIV.

IANO HAVTENO S. D.

Ers nam cum dies aliquor quiescisssem, partim recrean-
 di mei causa, partim quia deerant currus: iter arripui
 Bremiam versus, sed pede parum fausto. Oldenburgum ce-
 ceveni (distans tertio milliari ab eâ urbe) & undique cin-
 gunt nos equites peditesque, qui in Belgium parantur. Ma-
 nendum in adulo illo fuit, aut incidendum in Harpsices il-
 los, quibus nihil est sancti. Et neheredes de totâ viâ meâ
 heredes, ita multa à multis periculis audio, ita multa ipse vi-
 deo. Omisso molestinis, & media hospitiorum præferam,
 B quæ

IVSTI ET IBI EPIST.

quod hic plusquam Germanica. Credo mihi amice, barbari nulla barbaris est, præ hac Westphalia. Cetera Germaniz serè vidi quid dicam: delicta illarum locorum & hominum sunt, si cum istis comparentur. Et tamen auidè anhele ad illos fontes. Sed hiems me occupat, & si diutius morantur hic equites (pecuniam autem expectant, nec, nisi ea plenè numerata, pedem moturi dicuntur) fractum meum iocor. Quod si fieri poterit, Embdam constitui, & illic hic mare nec enim planè displiceris locus, & inter ignora, libellus meis & chartis me inuoluam, sine metu interpellationum. Sed vos interea quid? quo loco res publica, res priuata? scribe ad me quæso, & litteras Embdam destina: quia in omnem casum, illinc ad me vel in mediam Germaniam facillè perferentur: ita mandavi, & vxor sedocebit. Vale mi amicitissime, cum vxore tua & familia omni, quam saluto. Oldenburghæ hæræ, quam hospitium appellant. x i l. m. l. a. l. x x x v i.

EPIST. XV.

IOHANNI HEURNIO S. D.

Ego, mi Heurni, quod vos medici miremini, viuo. Passus enim ea in hoc Westphalo itinere sum, quæ nemo olim Cynicus aut patientiam professus. Omnia humana mala me exagitant, ab aëre, ab aquis, à cibis. Veni & pluuia perpetua: cibi, non dicam barbari, sed vix humani. Valitudinem meam nosti, & quàm ea præcipuè mihi firmanda dilectu dapum. Ecce autem in hospitij (sic appellabo: etsi reuerà stabula illa aut horæ potius) primo iniquè poculum aliquod obtrusum cereuiciz olentis aut tennis, & sape à recenti coctione calentis. nec recusare fas, nisi elegisses ex pelli. Hic gustulus erat, & ad ignem cum aurigis aliquos aut scrophipascis eadem illa potia sapida iteranda, cum solenni elegantia ad singulos potus potius & mopsi & lotredum cense sterneretur. (nec diuam de mappâ, sedâ.) & iam calor meus inhæbat in cibum: sed hoc primum scurculum è larido spisso, pingui, & addo, crudo. Otem mei stomachi: quid facerem? poscere aliud nefas. Spasmodi igitur & taceo, & buccellas aliquot panis frango. Aquæ vinum potus!

A Swine-hid

A morsel.

nisi sed reuera, in Hecurum, si colorem, si pondus, si totam
faciem vidisses: nunc tibi peierantes de pane. Ater ille, gra-
uis, acutus, & formatus in massam quaternos aut quinos
perne pedes longam, quam ego nec eleuallem. Plinius mi-
hi in mente, qui de hac aut finitima gente scribit, *Miso-*
rum vultu quidam vultu suum videret. ego veritus, Miserrum quidam
vultu videret. Sed vide alios missus. Diu expectato, ecce tibi
caput tam cæne patina grandis, plena brassicæ confectæ.
Ea iurulentæ est (iurulentam mihi calamus scribebat) adri-
pe porcino ad digitum eminente ac superstante. Hanc am-
brosiam non comedunt mei Westphali, sed vorant. ego
quid inausco, & famico. atque ad extremum passulas ali-
quot & sacripino meo hausto, quas cum pane lenè gulto.
Inuidiam ea res habuit & sermonem: sed ego cum hospite
convivas iratos habere malui, quàm Hygeiam, denique &
salutis meas infestabat ijs de morbo. Extremum fer-
culum caseus fuit: sed ita putridus, vt diffliueret. hoc ipsum
tamen illi habent, vt cerebrum Iouis. In pagis ista: in opi-
dis hauc multò meliora. nisi quòd illic tamen pisces nobis
plerumque appositi, ex his qui Norwegiâ adferuntur sale
indurati & vento, ac panis è filigine eadem. Hos tamen ci-
bos edere tam ridici, imò concoquere: & si ad vos unquam
redeo, virum videbis siue passerem marinum potius, qui
votivè didicerim ferrum. Hæc in mensâ, vis etiam lectum
plene electum. Lecticæ pleræque in ordinem ad utrumque
latum, iuxta eas vasca, equi, vituli: (suprà, pulli & gallinæ:
subter (fressor Fidem) porci. De pulvino aut linteis, oro te,
non quærere, mendicorum nostrorum tegetes longè meli-
ores ac priores, aut centones. Itaque per dies totos octo
vestem non posui. Iam illud corollarium pulchrum: quoddam
noctis dormivi in apertâ navî siue cymbâ, in Honrâ
flumina, sub puro Ioue: sed quæ ex lo pluvio & ventoso. Post
hæc tamen omnia, viro, locosa habes: quid aliud mihi li-
beat Narali die? Nam de morbo absit vt te consulam. ma-
le perierit ille in malâ viâ. Tu salve. & voueo idem Hol-
mannio, Deimæ, Bontio, collegis meis. Embdæ xvi r r.
Erlend. Nouembr. 10. 17. 1771.

Carmen pro Methodo tuâ habes, sed quod non dubio
obicit hanc gentem.

coluworks.

A. porche.

EPIST. XVI.

PETRO COLVIO.

APPELLO te, mi Colui, vltro. Liber, & vacat: illud ob
 Amorem, hoc ob otium, quo præter votum nunc fruor.
 Nam hic (in quo nidulo!) teneor Oldenburgi, inter ho-
 mines semi homines, idque vi suæ metu nostrorum equi-
 tum, qui circumfusi. Nostri genus, & quàm nec Musis nec
 Mercurio parcant; vique si ijs bulga. Ita iter nostrum
 protollitur, & bene si non tollitur superuentu nigre hie-
 mis, quæ & ipsa adequirat. videbo, & quod deus ille da-
 bit, feram. Salus mi Colui. Vbi dixi, Nonis Octobr. .m. 12,
 LXXXVI.

EPIST. XVII. Francofurtum.

EV. POLLIONI.

QUID ais? sihuic me? erras. Nullas ego à te vidi, ad
 quas non sedulo responderim, & habui te, mi Eucrar-
 de, temper inter primas curas. In languore tuo doleo: &
 miror quid illud mali morbi, quod vires tam validè affluxit.
 Sed ætas tua est, quæ faciliè resurget: & siquid spirituum
 aut sanguinis perierit, reponet. Tumodò te cura, sed sine
 curâ: & quidquid Deus ille postea dabit, excipe libenti,
 inò & hilarâ fronte. Viuere te vult? velis. Mori? non
 nolis. Fianis & initium nostri ab illo sunt: felices, si in il-
 lo. ~~Amicus~~ quædam sumus à magno illo Figulo: quid que-
 rimur, si fingit nos & refingit? Hæc tibi, & per te mihi dic: ~~qui~~
 qui & ipse valdè inter imbecilles. Febris quidem nupera
 vix vitam mihi reliquit: & eam ipsam, præter spem om-
 nem medicorum. Basileam meam placuisse tibi, gandeo:
 urbem eo nomine planè dignam. In Gallijs nondum ~~est~~
 & sanè doleo Wilczium nostrum inuolui, nonnullâ suâ
 culpâ. Ut quid enim desideret & cunctatur, præter nostram
 & parentis mentem? Nam de abscessu in Germaniam, sua-
 si pridem. At quod ad te nunc, mi Eucrarde: ego de reditu
 seridè tibi auctor: siue quia pater ita poscit (scis quid illi de-
 beas) siue quia tua valetudo. Amicus hic & familiaris a te,
 facile

CENT. II. EPIST. XVIII.

15

facile tibi dederit nouas vires. Et quid ibi hæreas? inter bonos & doctos, scio: sed sine magno tuo vsu. Meta itineris quæ tibi fuit, eam iam attigisti: nec tu mihi Vlysses aliquis esto aut Philoctetes. Terrent te hæc ambigua? quæ magis, quàm nos? Sanè infirmus hic patriæ status, fateor, & qui sine manu Dei palàm ruit: sed valdè erras, si his percunctibus, speras illic firmitatem. Europæ libertas corrui, si semel hoc vallum. Ego hoc non suadeo solùm, sed hortor: & fac, vt in viciniore te aliquando conquiescamus. *Attenti* esse me scis: tu, & qui alij probè disciplinâ nostrâ, mihi *riam*. De genere vitæ quod capias, hoc vnum dico, vt nullum. Late nunc & quiesce, donec desuiat ciuilis hæc tempestas. Plura coram, nam me spero ex primis videbis. Prid. Kal. Mart.

EPIST. XVIII.

FRANCISCO IVNIO S. D.

NON amore me præuenisti, sed significatione saltem amoris. Quis paullo humanior, te non nouit? & qui nouit, quis non amet? At tu tamen affectum in me largier sanè declarasti, cùm epistolâ suauissimè scriptâ, tum munere adiuncto, quod merito mihi carum. Monumentum enim ingenij tui est. parum illud ad gustum vulgi, fateor: sed ambrosia & nectar nobis, quibus paullo ætior iudicij ille sensus. Sanè in implicatissimo scripto vtilem subtilemque operam nauasti: & lumen prætulisti locis, in quæ æternum fortasse calligassemus. Multiplex notitia linguarum hoc tibi dedit, vt talia ista interpretari nostro tuo possis vnice, & dixeram præne, vovis. Iam de affectu tuo in Georgium nostrum quàm mihi suaue! Viuit enim in animo meo ille adolescens, magni ingenij, magni acuminis, & qui ad summa omnia venisset, nisi Deus ad verè summa illum euerisset. Felix, qui ereptus tot instantibus malis, & tot futuris. Nam favilla huius nostri incendij spargi mihi videtur, & iam ad vos ire, comprehensuræ (utinam fallar!) Germaniam totam æri igne. Sed publica omisso. De ijs quæ Epistolæ ad Asticum obseruasse te scribis, & offers mittere: valdè velim. Nunc tamen in alijs curis sum, vt videbis.

videbis. Nam cum absolvero, mittam. In tuis ad Europa-
latem de Aspro Turcarum legi addas opportunè notu-
lam è priscis Glossis, *Assrum*, & iterum:
Assrum, *Assrum*. Vberius aliæ nunc saluè, vir magnè: &
tui amantem ama. Legdi Bar.

EPIST. XIX. Leodium.

DOMINICO LAMPSONIO.

SPERABAM & aspirabam ad vos, mi Lampsoni: sed,
Sheu, sperabam. Consilia illa omnia eueritis, qui meliùs
nobis, nobis ite consultum. Redij, & acquiesco nisi quòd le-
pidissima tua epistola saluta mihi sepius mouet, & *sermone*
rerum ad vos facit, Amoris & Venerum ita plenos. O ser-
mones nectarei, quos promittis! o fabulæ! o epulæ! o lu-
nonem tuam mihi non timendam, quam placem non ver-
bulo vno sed ocellis! Nullo loue opus ad iram eius lenien-
dam in hunc Aeneam, qui paratus est satisfacere, & altera
tanta scribere aut dicere in viros. Viles mihi, & domi na-
euntur tales sermones. Dic illi, saluta, diffusius. Quid sis?
satin' familiariter? non excuso, talis apud te volo esse. No-
ster *Antuerpiæ* estne Antuerpiæ? ubique, ille meus. Im-
ginem nostram mittam breui, quam sculpi iussimus à Golt-
zio, qui te amat, & multum sapere in isto quoque genere
ait non falso. Amici quidam in Germaniam, & ultra, me
vocant: ego delibero, & caueo nequid temere. *Quid si*
peccatum tales im? quidam. Quid ni circumspiciam? ubique sunt
quæ arceant, quæ alliciant, nec ad gustum humana om-
nia, quamdiu erimus in humanis. Contentus ergo ego meo
Catone. Tamen Austelli nonnulli nos hic turbant: sed ad-
huc occultè, si pergant, & magis se aperiant, mihi quoque
ad alia consilia viam. Politica dogmata pango, selecta ex
antiquis. Minus gloriæ ea scriptis habebis, scio: sed &
minus inuidiæ, & fidei pusculum apud eos, quibus homi-
nes magni (ut poëta ait) *Propter mille annos*. Valetudo vacil-
lat, sustentamus eam quantum potest, remissionibus, pere-
grinationibus, & præsertim hortuli delicili, in quo Leges
ecce meas vide. Nam infero, ut videas, Vale. x. i. i. Kal.
Iul. co. 10. xxxvii.

* Duras ma-
gis felicitas
circumspec-
torum.

LIPSIANI HORTI

LEX

IN IPSO ADITV, SVB PERSONA

BIFRONTIS IANIL

Quisquis es, STA, LEGE, PARL
IANVS ad hoc limen sic EDICO.

I. HORTO & HERO fructu sibi ins esto:

Sed ille ad ASPECTVM, isto ad SERMONEM.

Nisi OCTVLS, quidquid heic factum aus natum,

MILITO.

HERO esto, MANVM apud se habeto.

Sicqve ad TACTVM aut ad RAPTVM;

Vale dicam, se EFFERTO.

II. Sed nec HERO, siquique FRUITOR.

Aus SEXTAM vespertinam ne ADITO;

Post SEPTIMAM ne MANETO.

Horu alia, ad alia illu curas.

Heic cogitas, heic pangis:

STYLVS heic est, Abi MYSCA.

Quid est CENA? Abi MYSCA.

III. SERMONES etiam ne exlege.

IOCARI desit:

NARRARE desit:

ROGARE desit:

SERVIRE desit.

GRATIAS ne hinc laus est.

IV. Siquid AMORIS in STVDIO;

Aus AMORIS;

Diffus, diffus est.

AMORIS, AMORIS est.

AMORIS, AMORIS est.

AMORIS, AMORIS est.

AMORIS, AMORIS est.

AMORIS, AMORIS est.

AMORIS, AMORIS est.

IVSTITITIS I TER IST

EXISTE
CLAVVS AGFVIBIS.

VI. CANIS, pater noster EMANETO.
HACVIA, pater noster EMANETO.

Habes & hoc etiam.

QUODV T. AGIS, T. VIDE.

EPIST. XX. Hagam.

THEODORO LEVITIO.

ERGO tandem te expectamus frustra? non hoc pollicitu-
tum, cum nuperrime istic essemus. Per te age fidem,
imò & amorem: & veni non quin promissum solam, sed quia
cupis. Certè debes. quid incundias quàm cum amicis ver-
sari, diu non visis, aut vix visis? Nam aspicere & non allo-
qui, nec videre quidem est: si non fallit ille Sapiens. *Loque-
re ut te videam.* Verborum satis habes, si vir bonus es qui so-
les: sin degenerasti, nec preces quidem te adducunt. Qui-
bus abstineo, quia amicis summum precandi genus est,
Velle. Ego te die Dominicâ expecto vespere in cenâ, cum
Doufâ & Hauteno. Hæc, ut nunc præci verbis utar, summa
dies esto. Vale & ambula, aut vehere potius. postrid. Kal.
nouas eo. 13. 1555.

EPIST. XXI. Blitwigas.

I. CVI AGO IC.

DI V filii, sed inuitus. Bella hoc faciunt, quæ viam no-
bis omnem intercludunt, pæne & vitam. Ego Germa-
niam meditabar nuper, & tentavi, sed non volente Euentu.
Nunc hæc epistola spem fecit ad exequendum. Hic Grossp-
us, egregius adolescens, & quod inter laudes eius pono, mi
amans. idèo amatus & mihi. Videri ipse mihi os illud in-
queri coram aliquando fas quod vnum miror hodie (Scal-
igerum tamen adiungo) in Europâ. Vidi nuper Inonis in
miscelium Titium. Perichisole illius hominum, hoc vno
tamen felix quod ab illâ manu: tunc en Scaligeri an vtri-
usque?

usque? Nam præter vos, fallor, aut nemo suscribat. Excitatis sanè quosdam, imò non excitatis: quia, certum habeo, immorietur ambizioso illi veterano. *Admanere possim, aiebat ille, obit ad Galbam, curare non possim: hoc hic valet.* Elogium enim quo me conuertat, legi, & ab amore amplector, à iudicio & admiratione (nam & eà voce veteris) qui ausum à Debeo tibi, Quinci, debes: & falsa in me dictio, *Seneca huius diei gnatus esse daret, videremus posse exsali.* Ego non possum, & quia non possum, ut insani illi amantes, hoc magis volo. Thuanum amo. ubi is est? Scaligerum depereo. quid agit? aliquid non agit? vtrumvis enim potest & debet: illud ex voto nostro, hoc pro tuo. Politica nescio que ego melior, non à me, sed à priscis. illorum gnoma: sile quodam verborum meorum meo, & iuriso olim verbo, *feruntur.* Vellem quidam de Iunonis filio, qui apud nos: sed discere, ne differat. Ventura enim hæc ad te quis spondet? Vale vir maxime, Lugd. Bat. postrid. id. Mart. co. I. 2. 1782.

EPIST. XXII.

IANO LERNUTIO.

IMPVLTUS me liquore litterarum tuarum suaviter, eridum & iam diu esurientem. Reuixi. Te tuosque vivere & valere gaudeo: ego quoque vtrumque. et si istud mediocriter. Animus me sustentat, & concepta opinio non fore perperam discidium hoc nostrum. Nonne ab Albione spem faciunt alibi deæ? hic narrant. Politica etiam nunc me tenent, nescio an coeptum opus bonæ aui, certè lentè. Penitus sine non habet, quin velleo & carpo ea undique ex alieno scripturarum corpore: eoque res rardior. Quale futurum opus sit, nec ipse adhuc scio: & tamen auguros, melius quam lenius: id est, maioris rei, quam famæ, sed vos indicabitis. In Senecam poetam haud pauca notavi: quem legi his diebus, & nimis me cepit. utique Medea & Thebais: quas supra omnes alias esse, nec eiusdem vatis, mihi certum. Si quid sentes? quid iuas? nam aut ipsum dare melior, aut ad eum Notæ. Idem de Latio. in quo nimirum nobis tanta. Senecam propriè meum, id est Philosophum,

IVET. ILLIPS I ENHSTI

phum, praecepit nulli is, cui ego olim Taciturnus, ut aiebat. Quamquam non tam ille me absterret, quam hic Luctetia. nos Faber, qui polita post illum dedit, & ne quid spei relin-
quant, pollicetur etiam Praeternissa. De rebus amici apud
Amicum, securus esto: excipio Fatum aut Vini Victoriole
nostro lamine melius? spero, & ausi à duplici qua & sedes ei
plagiore, & in Autumno quo messis. Reuirecite, me ama-
te, plant plantatum, & som. Propria Kal. Septem. .12.

EXXVI. EPIST. XXIII.
EMILIO ROSENDALIO.

Vix legi tuas, & respondi. Quid sis, aut quid censes? il-
luisse me? Non is sum, nec qui amo verba, ut ille aig
blandicella. Strictum laudauit te, sed ex animi mei sensu. nos
hic vels te aut excusa. Dni gratia, ego is sum & eo veni, ut
salum indicare possim de meliore & elegantiore ingenij
vena. Nec tamen feci aut facio, ut te attollam quin con-
tra promouisse te cense, non peruenisse. Modestia est, mi
Rosendali, & pudor iste ipse quem in te amo, quæ sistere te
debent in candida illa Virtutis & Sapientia calce. Si ista
deserunt, non velis illis peruenies aut ventis. Pestem hanc
video in pleraque iuuentute nostra hodie, quæ simul sape-
re cepit, iam lapit: & vix limen libavit arcanæ huius do-
mus, putat penetrasse. Tunc aut, quod facis, & sponsorem
me cape felicissimæ tuæ viæ, quem antea in parte dolo-
rem. Serix quidem benevolentia meæ hoc symbolum ha-
be. quod tarde ad pleraque litteras & vix respondeo, li-
benter & auidè ad vestrum tallum, qui à nobis semel in-
ducti in Viam hanc rectam, calcatis eam constanter pede
recto. Pergite, crescite, viuite, in vestrum & patriæ bonum.
Prati vota eadem recto, quæ nulli. Leida, in horrolo
meo, quem cum voles, vide, propria. Kalend. Jul. .12.

EXXVII. EPIST. XXIV.
HADRIANO SARAVIA.

Cum te mihi agundant fide litteras tuas, & in ipsas, &
gustare ex intervallo. Tapis omni. Sicut dicitur
me

CENT. II. EPIST. XXV.

31

metui & fuisse & esse, ex quo semel te noui, per amantem. Collega fuimus, iuncti sermonibus saepe & consilijs: & ut illam non sint (Deo visum aliter) manebimus tamen iuncti animo, optimâ illâ parte nostri. Dissident quidâ à te, qui mihi assident: nihil ad rem. Amare, & iudicare, ego possum: tunc probo sane omnia, quæ sero. Naturâ mitis & lenis sum, ut nesci: nec facile me oppono, præsertim sine spe vllâ profectus. Me & mea, quantum possum, compono & curo: publica fateor me numquam tangere, nisi iniuriam. Perpetuum hoc mihi iudicium est, nec facile vlla Suada aut Sophia eripient mihi hunc errorem: Stoicos illos, quos saepe miror, scio hac in parte esse alios: qui in rem eum, & ut poeta ait, civilibus undis se mergant. sed mihi ingenium meum dicit aliud, & imprimis valetudo: quorum neutrum suadet mihi trahere hoc iugum. Itaque priuatum amicus esse didici, & fidus amicus: nuare patriam aut rem publicam, animo & voto possum, vix consilio aut facto. Quod me in ea loca inuitas: vellem, sed valetudo nunc quidem arceat. Videbo quid hæc æstas feret: animus quidem iam diu auct videre pulcherrimam & maximam insularum. Vale, x. Kal. April. æp. 12. LXXXVIII.

EPIST. XXV.

IOSEPHO SCALIGERO.

ADDESCANS hic cùm ad te iter, mi Scaliger, nefas putavi ut sine meis literis. Utinam ego cum illo sed equum hoc votum: ita Gallia vestra, & nostra item, turbat. Quis prudens pedem nunc domo? & tamen ardet mihi animus amplecti te ante fatalem illum diem. Si vlla quietis aura adspirat, certus esto, nos ad te rectâ. Iamdiu ne publicè quidem nos alloqueris. quid tibi factum? Perdeum nescere te, & sperne hoc æuum maior hoc æuo. Pungant aut aliterant? qui? nempe ij qui palum non digni figere præ te in parietem. At nos amamus, miramur, & quicunque sumus, quomodo videri facili hoc æternum, ita amet me ille æternus. Ad Senecam Tragicum aliquid meditatus sum. habes. nisi ferre grauior hic ipse, qui olim ex fuisse sum: & ut tunc peti me facit, rogo. Vale. Lugd. Bat. vi. Kal. Maij. MDC. LXXXIX.

EPIST.

IUSTI LIPSI EPIST.

EPIST. XXVI.

P. REGEMORTERO S. D.

EPISTOLAE ego tux ~~non~~ respondebo, & quæstiunculam libabo quam proponis, sed breuiter & cum Homero ~~non~~ *Quid enim hic vela pandam?* hoc ipsum timidè, quod pedem omnino pono in hanc cymbalam. Quæris, an sapienti fas aut ius consciscere sibi mortem? Olim id disputatum, nunc decusum. & scis quid hæc in re statuane religionis nostræ leges, quas improbè sollicitamus. Tamen vis aliquid pro veterum mente & distinctè & breuiter. Stoicis adhaeream, quibus ~~in~~ *in* placuit, sed non ~~in~~ *in* aut semper. Cum necessitas suprema ingruit, puta à tyranno aut aliâ vi violentâ, nec mori tibi fas decore aut honestè: putant arbitrij nostri esse vitam nostram. Pauculos dies aut horas quidni præueniam, non metu aut ignauia, sed honesto illo fine? non, inquam, ut quadam, sed ut aliâ viâ vadam. Quid si morbus etiam urgeat, difficilis, pertinax, & sine spe medicorum? videatur haud improbum, non diu iactari in hoc mari, & transire compendio ad portum. Idem in acerbitate temporum, & cum omnia miseriarum plena, sine spe allevationis. Atqui durare melius est, inquit alijs: & hoc viri fortis. Non negamus, ubicumque breue aliquod malum est, & quod habere possit medicinam: ubi aliter, & ignauiam mori sociis & non mori. *Robus secundis feruere* nos poeta iubet: sed non per aduersa aduersis. Vt in domo conducticiâ si habitem, nihil percoem si paululum exeam ante diem pensionis: ita hic videtur. sed videtur: & nihil definitio (absit, absit) præter definita pijs sapientibusque viris. In Thraseâ nostræ locum hunc magnos erastanimus, & ut viro illo dignum. quem tamen premimus, quia munis nos premant iudicia aut vete calumniosi. An iamimus non preceos, quod hæc ~~in~~ *in* sed apud te vnum, & ex lege dicta. Scribis amplius de Gallia rebus: quæ horreules incerta, & nescio an id quod regnum venerit ad fatalem metam. Nos quæriti per illas nubes: nec præteritum etiam mors illius Albionij,

nij, quem putant parum in nos fuisse æquum. Adolescens quem mihi commendas, ita erit: & ex vultu ac moribus iudico mereri. Vale. Lugd. Bat. ix. Kal. Febr.

EPIST. XXVII.

DOMINICO BAUDIO.

DOLOR, utnam quod apud me effundis, gratum: certe apud amicum, & de amico. Collegæ illi meo non ego volo, & semper volui? ex animo. nec moror quid maligni suspicentur aut effutiant pro suo more. Deus, ego, res mihi testes: & tempus quædam aperiet quæ nunc latent. Eo dico, quia hæc res ita gesta est, ut me celata omnia sint, & nunc adeo celsentur ab iis qui nihil aliarum rerum me celant. Non credunt? esto. huius non ego deterius, sed nec tristior: qui sto apud Iudicem, cui nemo mentitur. Curva illæ mentes sunt, quæ de me tam curva. At tu Baudi esto quod semper: id est, bonus & volens & æquus in eum, qui talis in bonos. Sed de sermunculis parum est, quos nemo par mihi vitæ, nemo maior: res magis ipsa me angia, cui utinam à me medicina. Nec de causâ inquiri, quam tu tangis: vulnus ipsum quod coibit tam grande, tam patens? Auctoritas alterius patris agitur, alterius honor & scis alioqui quam lenti cedere isti nostri. Heu multa in hoc tuo quæ publicè, quæ priuatim molesta! illud in primis, quod rebus miscetur, suspitione aut voluntate vulgi, illi qui extra res omnes se proiciunt animi quodam decreto. Talis ego, nec mentior, sed rarum tamen aliquid in hac vrbe, non solum Scholæ, cui Lipsij nomen non insertum, verò siue falsò. Doufam nostrum ama, excusa, & inter plures scito esse unum: aut certe nec damna (quod in hac missione maxime damnatur) inaudita causâ. Ego cum à diebus aliquot non vidi: & me subtrahò, & manum cum Milone haud temerè infero inter hiantes has rimas, quæ (Deus ita faciat) coibunt. nunc quod ea quæ minus. Rediit & officium amici mihi imponunt, non desero, non deseram, nec cum offensa. Saluè mi Baudi. xlv. Non. Maij 60. 1627.

EPIST.

EPIST. XXVIII. Viennam.

CAN. CLVSTO.

SCRIBERE me ad te, mi Chusi, mirum est: & non ego, non alius quisquam id censuisset, ante menssem. Ipso enim natali meo x. v. Kal. Novembr. aeris & seruida febris me invasit, quæ corpus per se haud validum ita duos menses pæne afflixit, ut omnium iudicio iam in ipso Fati limine starem. Vivo tamen, clementis dei beneficio palam — *ducentis et octo diebus.* Meas accepisse te gaudeo, & quæ in Senecam adunxi. Ea nam mihi subleto, nec otium habuisse antea minus plura exemplaria conferendi, tute facile vides. Gratum mihi quod Excerpta tui codicis mihi seris, quæ inspiciam opportunè. Lapidem Anticyranum accepi, etiam antea habebam descriptum à Busbequio: sed etiam gaudeo firmari eius fidem & indolentiam alterius etiam descriptione. Nam tua hæc, parum aut nihil mutat ab illis. Vbi va nobis in volumine Antiquitatum Smetij (vbi crebra tui quoque mentio) quod hic edimus elegantibus typis, nec sine publico, ut speramus, bono. Vnde vos illud nacti rinqies. Dicam quod rideam, Prædones à prædantibus. Milites, inquam, nostri in tumultu hoc Belgico res Marti Laurini diriperant, inter eas hæc Thesaurum. Centurio qui habuit, in Angliam ynnalem detulit: emerit illuc Academiæ nostræ (cùm casu pro Legatis adesset) Curatores. Ego auctor divulgandi, & adiutor. Auctarum enim addidi Inscriptionum aliquot, quas Smetius aut non vidit aut omisit. Utinam tu propior nobis fuisses: nec enim dubito, quin iuvare largiter potuisses, & bonam symbolam cõferre ex ære quod peregrè collegisti. At nunc serum, nam liber lucem iam spectat. Quod desideres, me cruciat: & utinam agere ac peragere tibi fas utilissimè ceperat. Dacia non minor sitis trahit, me quoque, si deus incipiat, poterunt, in primis delectaveres loca iustrare, quæ cithæsois vestigijs Romanis. Quæ illis lapides & monumenta præstet. Læti sumus de tui quoque multis adferri, nec adferri: et inscriptionum parum fidem aut rursus. Nos etiam nunc in spe de Ierne, illa quæ Albioni præfides, legatos missura, jam iam misisse

mississe dicitur ad Principem scutiquestris. Tu quid ais?
diffidit. Ego illud rogiro, *Opus tibi est, si potui non licet.* Ill. Vi-
ro vincentio Pinello cum scribes, quæso te, salutem ei à
me dicito, ignoro de facie, non de fama. Amo virum, mag-
num meritis apud omnes magnos. Idem aeterno de Hior.
Mercuriali, quem Felicitas mihi dedisti coram etiam Re-
ma nossem, Vale. Postid. Id. Ian. 1610. *XXXXIX.*

EPIST. XXIX.

LORENZO ARTERIO.

LITTELLA non honestissimi amoris indices, mi Arce-
tari, in gratiam mihi fuerint ne quere. Grauatissimè in
ijs de pectore illatus de candor, quem haud minus quidam
animam esse. Pauci hodie tales: et plerique, quod dolens
etiam me conuenientes. De morbo meo et eius gravitate
nihil vanum audisti. Perissimè factum (cum Plautone
loquor) ut irem ad beatos. Sed tamen vivo, imò et Deo ho-
nificare meliusculè etiam habeo, quàm ante mortuum.
Quod autem rogas ut te quoque in cohortem meam ad-
scribam amicum, frustra rogas: quia reuera iam adscrip-
si. Notitia mihi aliqua tecum dudum fuit, et super insinuat
etiam amicitia, idque in sacrâ mensâ: nec violabo, quamdiu
me violenta illa dea non violabit. Spondeo, et arram velut
pacti huius mirro synagoga postum ad Senecam, haud
magna rei aur melis, in quo tamen (nisi mea me fallunt)
non vulgaris aliquot Notæ. Vale mi Arteri, et uxorem
tuam à me et àque saluta. Leide Kalipsis Ianuarij: quæ
salutares tibi precor et faustas. *Id. Jan. 1610. XXXIX.*

EPIST. XXX.

MARTINO LYDIO.

AUTUMNUS, mi Lydi, ex viro amantissimo utriusque no-
bis. Eius de tristis casu qui te oppressit. Vixorem
amisti, non est confortem vitæ et sociam tristitum letorum i-
qua. Sed, quæ quia firmus es et in rupe diuini verbi inai-
xus, etiam quæti subinde animum et vacillare in tem-
pore. Istus, si quis resistas, non alià quàm ad te, te reco-
mi

x
t
tarnest. p. n.
ny. to. l. om. in
a. haryan.
An. Ad. i.
enanc. or
Fratis.
H

mi Lydi: vt cogites quam personam sustineas, et quid
 munus in hac militiâ impulerit tibi noster Imperator.
 Nempe diuini verbi doctor es. cui cum proprium firmare
 alios; & ab hac vitâ cogitationes seungere & auocare ad
 illam æternam: qui conuenit vt tu isoeas ob causam, quem
 seruire necessarium est: tuâ & sacrâ doctrinâ adeo non
 spernendum; etiam optanduro. Mortuus tuus est. hoc inter-
 pretor, desit peccare, desit iactari, desit misera esse. Mor-
 tuus est: sed addo, in fide. hoc interpretor, abiit ex vmbra
 hac vitæ, vt ad verum veniret: tenebras reliquit, vt ad ipsam
 lucem: homines, vt ad Deum. En mi amice, quam beatè il-
 li factum, & quâ inmerito casum hunc non iudicas, sed as-
 mes, si amisti illam. Tamen homines sumus, facor, & viti
 illius. Auelli. Solent tibi quod non in lingua. Paucorum
 dicenda, mensum, amicum via & vita nostra est, & fruemur
 bonis illis amicitis hanc ex longo intervallo. Ista breuiter,
 mi Lydi, ad te volui, & pro amore nostris munus, debui.
 Nam alie de litterulis, nunc non adiungo. (ne Muscam in
 huius) hoc tantum, ita me vt valeat dñe vel occupatun-
 dū distineri, vt vix per se remolientiis iis que capi, ne-
 dum vt ordiar noua. I. Prorsum collegam & amicum me-
 um veterem quæ fortiter saluta. Qui enim scribam?
 August. later. xv. Kal. Septembris.

EPIST. XXXI.

ABRAHAMO MYLTO.

LIBER AN tuæ quomodo mihi non grata? Adfectus in
 ijs vndique chucet, sed vereor, vt adfectus. Pim scriptis
 meis et pro famâ pugnas: sed rem audi, amanter magis
 quàm prudenter. Quid enim acri hoc amore tibi vis? proba-
 re me aut mea ijs qui non probant? frustra. et hoc est quasi
 cibum aliquem conciliare illis, qui abhorrent. Vt palati in-
 elinationes quædam sunt, quas hanc tunc: sic iudicij, nec
 in probando minus differimus, quàm in agendo. Michæc
 in hac stili lineâ ago, quis inter veteres et inter novos,
 eadem ratione scripsit, aut scribit? Similes fortasse aliquos
 reperies, & id ægrè: nullos parces. Natura in corporibus ra-
 tio hoc commenta est, vt vel ab eadem parces sitis affi-

milent:

militer vis tuā diceretissimis ingeniis stilum? Quod si ille
 varias: necesse est. et iudicis: quia quisque optima affe-
 qui, aut certe sequi se, censet. A fonte ingenij interno, Myli,
 ista sunt: et diffusa oratio, stricta; laeta, severa; quemque
 delectat, aut indelectat, ut quisque est talis. Hinc nationes
 olim totae discederunt de optimo genere dicendi: et nostri
 oratores Atticos, Asiaticos, Rhodios: quid miraris homi-
 nes singulos? quid hoc auro? cum imperitissimus quisque,
 audacissimus, et iudicij hunc calculum sibi sumit quilibet ē
 litterarū plebe. De eloquentiā iudicant, qui non dicam cu-
 ius coloris illa sit nesciunt, sed vix Latina lingua. Itaque
 Mylinon tu, non ego, his sermonibus moveamur: et de A-
 pelleis istis lineis Protagoras aliquis iudicet, non qui aver-
 si ab hac arte aut Musā. At Critica nostra non effugiunt
 etiam ^{apertum}. Gaudeo, et ideo scripsi. Præter naturam cui-
 quam hoc videatur, at non meam: qui tam libenter iudi-
 cor, quam iudico ipse. Cur in tam libero scribendi genere
 non liber cuique sensus, dissensus, imò & lingua sit? Lior
 modò absit & malignitas, quam odisse me, cum Homero,
 fateor ————— * ^{quæ æquæ} ^{Orci portæ.} Sed in eo suaves, quod
 Orationes me negant scribere. Vellem dixissent, edere, ag-
 noscerem, & causam darem cur laudem non quæram in
 hac arenā. De scriptione quis abnuet, qui vel puerum me
 novit? Lactantiam omittamus, sed audi simpliciter. hæc pa-
 læstra mea vetus est, hoc studium quò usus me duxit & na-
 tura. Vix duodecennis orationes scripsi, habui: pueriles
 scilicet: sed quas grauior etiam ætas laudaret in illā æta-
 te. Nec destiti postea: & credo me specimen etiam dedisse
 in Batavo hoc solo. Improbolum aliquid addam, si studium
 istud eloquentiæ aperuisset mihi mōs mei quī, decurrere id
 ausus essem cum nonnemine prisce æui. Nec verbum ultra
 addo, erubui. Tu vale. Lugd. nostræ, Kal. Iunius.

EPIST. XXXII. Coloniam Vbiorum.
 CHRISTOPHORO PLANTINO S.P.

IN curā de te fuimus, mi Plantine, ob tempestatem quæ
 præter anni tempus sub discessum tuum exorta. Veni
 quidem prosperi, sed violenti, grandes, deus facit, ut breui
 audia-

IUSTO LIPSI EPIST.

audiamus fuisse, sine tuâ noxâ. Imbecillitas etiam corporis tui nos torquebat, timentes ut parum esse ferendâ agitationi interviendas. Solatur me vnicè tuus animus, magnus ille semper, & se maior, ubi discrimen. Apud te, ut volumus, apud me, ut possumus. Nam morbus meus non deserit etiam hanc materiem, & ignis ille interior in eâ lentè ardet: Sustinemus tamen, & corpore atque animo repugnantes. Typographia bono loco, operæ modestæ, nos Tranquillû daturi videmur eis paucos dies. Nam de Thraseâ (etsi bona pars iam parata) tardamus, offensum cularum quarundam metu. etsi non negamus multa ijs inesse, quæ non ad famam meam magis, quàm ad publicum bonum. Videbimus porro, & statuemus. Franciscus tuus meus redijt ante biduum, mihi quidem valde gratus. Litteræ quas ad me tēque adfert, testimonium de ingenio & moribus habent valdè honestum. Qui hæc dedit, seruet quæso augeatque. Sed eo quid fieri vis? hîc habes, an euocas ad te? Si hîc: dabimus operam ne otio aburatur, & ut id locet in studijs benè cœptis. Si illuc traducis: (nec id fortasse, ut tempora sunt, abs te) tua hæc cura, ut collocetur apud eos qui iuventutem benè & peritè formant. Scis quid in sermone suaserim. Plura hîc non innovata à tuo discessu, qui nunc me sanè morder. Ludouico Perefio amico nostro & M. Varroai, item Ximenio, Metello Sequano à me officiosam salutem nunciato. De rebus tuis & consilijs expecto auidè. Vale ego alter. Lugd. Bat. iv. Kal. Septemb.

EPIST. XXXIII. Lutetiam.
THEODORO MARCILIO.

CLARVM infigne beniuolentiæ in me edis, Marcili, litteris vtrò & tam amanter ad me scriptis. Quæ ita gratæ mihi sunt, ut velim omnia quæ publicè scribo. Nani quòd tu me ames, æstimes, quî non amem? Ingenij tui factus vidi, noui eos qui te nôrunt: in illis omnia erudita, bona legi, & ab istis audiui. Hęc de te *paucæ mihi dicitur multa scribere.* Nam in me, vereor ut tu & tua Gallia parum veri. Ab amore vel ab humanitate effusæ illæ laudes sunt: quorum ille
in

in te nuper natus, hæc à veteri ævo insita præter omnes gentes huic genti. Error iste est, error: sed amicus, & nescio quo modo sapientissimo cuique etiam gratus. De tuâ meâque patriâ quæ auguraris, utinam ne tam certa lætatur, imò mergimur, nisi quid adiuuat supera illa manus. Arcturus tuus turbat, & rex quispiam etiam ab Arcto: qui clauso freto, minatus nobis nuper miserrimam omnium mortem, Famem. Quid censeas? nisi in totâ Europâ, sed non sine sonitu, inuerti orbem hunc rerum. Id ego video & fero: non solum præceptis ab arcanioribus libris firmatus, sed malorum usu ipso, qui in animo isto genuit callum. Valetudo nostra anceps, propior tamen bonæ. qualem tibi longum, longum, mi amicissime Marcili, (is mihi deinceps eris) opto. Lugd. Bat. I v. Kal. Iun. LXXXVI.

EPIST. XXXIIII.
PAVLO MELISSO S. D.

CERTE postremæ tuæ mihi traditæ, vnâ cum Exsequialibus quæ fecistis piè & legitimè Principi Anhaltino. Tot alijs tuis quid factum? illud, quod non insolens hoc ævo, abiectæ credo aut interceptæ. At carmina illa vestra me recrearunt, tua inprimis, sanè docta: sed & F. Iunij, quem ego nesciebam harum etiam esse Musarum. Ille autem est in primo choro. Stenius etiam vester adprobus. Quid dicam? Aonij illi montes, & nisi Doussa vnus veter, nobis luridæ, imò Stygiæ paludes. Quidni sic appellem, per funesta hæc bella? Nos tamen obduramus, colimus, & vi quâdam retinemus abiturientes illas Diuas. Iustitia minatur: cuius (hoc quidem loco) præses, abijt & deserit Donellus. non sponte: missus enim est à Scholarchis, causis quas non dicam. Sed de Pronunciatione etiâ me vidisti? gaudeo, magis, si apertè mentem explicares, & aut consensum in eâ te mecum aut dissensum. Nam nunc quæ loqueris, meræ mihi ambages. Hortensius non sum, nec Sphynge m accepi, quæ adiutet. De poëmatibus Bargæi monui Plantinianos, aiunt se misisse, & in vasis inclusa, quæ sunt nunc (esse certè debent) Francofurti. Baronem Serotinum vidi, stellam, verbo dicam, Germaniæ vestræ. Iani Guiljelmij poë-

mata, premis, an edis? Neutrum suadeo, quia incertum mihi an pro ceterâ eius famâ. Tu dispice, & tui amantes nos ama. Lugd. Bat. Kal. Iuniis. ∞. I. J. LXXXVII. v. Nob. Othonem Grynradium salutes à me velim.

EPIST. XXXV.

IOSIÆ MERCERO.

LISLABVS apud nos fuit: cur non vnâ tu? Bella occasio Lerat: quam vereor vt nunc amissam, frustrâ postea requiras. Atqui, cum illic sis, Batauiam te nostram & in eâ Lipsium non videre, dedecus sit nostrum mi Mercere. me coniungo. Non enim tanti ego tibi? Nec crede hanc esse

* Longam vi-
am difficilem-
que.

* cecum cor
habet plera-
que hominum
turba.

* eximîd.

* veneratio
me habet.

* stupor.

* δολαχὴν ὁδὸν ἀργαλίην τε: diei vnus res est, cum leuiter fauet ventus. Sed, spero, emendabis. Nostra ad Senecam Tragicum iam mitto. quid censes? & an non mecum facis in iudicio illo quod de scriptoribus feci? Nam * τυφλὸν ἔχει ἔτορ ὄμιλος ἀνδρῶν ὁ πλείστος, ait Pindarus: non etiam tu. Profecto si consideras, Thebais illa, Thebais, * ἱερὰ πέτραι pulchra est: & quoties lego, * σέβας μὲ ἔχει, vel potius * ἄλγος. Nemo vatum visus mihi tam altè, & tam feliciter, volasse. Iuonis Villiomari in Titium ante paucos dies vidimus. Nescio an recens lectio me ita ceperit; sed non video scriptum bellius legisse à multis annis. Non decima illa Musa Plautus possit aliquid magis Musæum. Sed dic sodes, quis scriptor? Non enim ille falsus Iuo.

* Mentiar, an
verum dicam:
tubet me ani-
ma.

* Ψεύσμεν, ἢ ἔτυμον ἰρίων κίλες; δὲ με θυμός.

Scaliger noster est, lumen illud & columen litterarum. Nō diuinaui? Quæ tamen ibi correctio inter basilicas videtur,

Discis ab hirsuto iaculum torquere Capellâ,

nondum mihi proba. Nos aliò longè ducimus Iuuenalis eos versus. Sed hæc talia (deus faciat) aliquando coram. De patriâ, valdè πένθος, mi Mercere, noster hic status. Mihi parum certum est hîc manere, imò certum non manere si hæc manent. Turbones nimis multi: vtinam vnus aliquis, qui sub Hadriano! Sed tu vale, & nos ama. Lugdun. x. Kal. Octobr. LXXXVII.

EPIST.

EPIST. XXXVI. Basileam.
IANO DVYSTIO.

Si vlla res me delectat, mi Duysti; ea est cùm vos tales video, qui me audistis. Amantes mei, æstimantes: suprâ quàm meritum fortasse est: at non suprâ quàm vos decet. Tu inter eos insigniter gratus: cuius beniuolentiæ in me, iudicij apud omnes de me, clara in litteris tuis video signa. Perge verò, amare inquam non tam me quàm ea quæ censes in me, Virtutem & Doctrinam: quæ te clarum aliquando efficient, & mihi certè effecerunt iamdiu carum. Studium tuum cognoscendi & compellendi illustres viros, laudo: & pudorem in omni re ama, non in istâ. Hic fructus inter alios peregrinationis tuæ sit, vidisse illa lumina, quæ cogitatione ipsâ te illustrent, excitent ad sui imitationem. Ruinæ & monumenta veterum heroïum nos commouent aspectu: quidni istæ viuæ imagines virtutum? Itaque quod Italiam etiam ex Germaniâ cogitas, approbo: cum cautione tamen illâ quam olim Lanoyo meo (nam Epistolas meas video te vidisse) prouidè præiui. Non repeto. Hoc tantum Varronis inclamo, CAVE CAVE CANEM. Multi in animo, nonnulli in corpore ad morsum, æternum dolorem retulerunt è pulcherrimâ illâ terrarum. Tu me capis: audi tantum, imò ausculta. Patauij si Hier. Merourialem Clarissimum Medicum, imò æui nostri primum, si inquam vides: à me saluta, & dic ad suauissimam eius epistolam respondisse. O vtinam anni & vires mihi quæ olim! profectò lustrarem amata mihi loca, & amplecterer viros quorum nomen me recreat & diffundit. Sed coërceo exsili-entem animum: te rogo, vti in me sis quem ostendis, certus à Lipsio eadem tibi fore. Lugd. Batauorum Kal. Iun. ∞.
Id. LXXXVII.

EPIST. XXXVII.
DIONYSIO GOTHOFREDO.

BREDERODIVS noster, dum ad vos iter affectat, desiderium & memoriâ mihi excitauit tui. Meritò te amo,
C 3 qui

qui iam dudum me: & id ostendisti non vno signo. Scripta tua, quæ in publicum elaborasti; nobis grata, tibi honesta, & in similibus edendis vt perseueres, te hortor. Vides languescere Galliam tuam, & ponere paulatim ardorem illum discendi, docendi, scribendi. Vos pauci è subsidio adeste, Malum illum deum & *βερελαιον* abisse à vobis, gaudeo: vtinam & *λιμός*! quod, vt hæc tempestas anni est, spero. Nos pessum imus: aut valdè fallor: nec sustentat scirpea illa, quam induximus, ratis. Fraudes, inscitia, calor, quid non corrumpunt? Fuit apud nos nuper Paulus Stephanus Hen. F. mitis animi adolescens. quod velim patri nūcies, & à me salutes. inprimis autem Casaubonum, eiusdem; vt audio, generum, cuius ingenio & crescenti famæ valdè faueo. Placent nimis scripta eius qua vidi. Cetera à Brederodio nostro audies: quem vt commendem tibi, à se commendatum, non laboro. Tamen vno verbo id facio, sed seriò prorsus. Vale V. C. & me ama. Lugd. Bat. Idib. Sextilib. 60. I. 3. LXXXVI I.

EPIST. XXXIIX. Antuerpiam.

FR. RAPHELENGIO Filio.

Si paulò tardius, mi Raphelengi, ad litteras tuas respondeo, non miraberis si me & te videbis. Me: qui ita cotidie interpellor & occupor, vt omne tempus sermonibus aut colloquijs pæne dandum sit, exiguum aliquod meditationi aut stilo superfit. Te: qui ipse in hoc largo otio, in flore ingenij, aut spissò ad nos scribis aut files. Et tamen scito affici nos tuis litteris, & hæere in istis medullis semel conceptum tui amorem. Postremæ tuæ me recrearunt. in quibus omnia beniuola in nos (de quo numquam dubitavi: nec aliter tibi facere fas est) & de te ipso plena bona spei. Vitia vides mollioris illius præsertim & residis animi: quem vtinam, vtinam, semel excites & erigas, mi adolescens, non tam citò relapsurum. Contemni à te humana, gaudeo. quæ me quidem auctore pedibus etiam trahe: sed ita vt consentus iste ab alto quodam animo sit, non qui ipsius se con-

contemnat. Pars illa æthereæ in te uiuat & vigeat : cetera illi seruiant, sed non vt cum illis ipsa. Hoc modestiam aut sapientiam censes, iacere ? nihil agere ? ad nullum vitæ genus collineare ? Ignauia est, magnorum etiam sæpe ingeniorum pestis. *Subis enim, vt ille inquit, inertia ipsius quedam dulcedo, & inuisa primo desidia postremo amatur.* Vt lignum occulta teredo consumit : sic animum delinat paulatim & exedit ignauus hic affectus. Homo es, & duplici materie, cælesti & terrenâ, ad duo etiam natus, cælum & terram. Illud imprimis : sed nec hæc neglegenda est, quamdiu es in istâ. Id est, famam, opes, amicos, doctrinam, hæc omnia modicè parare debes, quæ magna esse vides apud homines magnos. Ad vanam & validam ambitionem non te voco : ad media tantùm illa : quæ vsum sui varium præbere nata sunt, bonum bonis, malum malis. Per hunc omnium rerum immodicum contentum, vide ne in contemptum veniat vita ipsa. Tempora me dant in languorem, inquires. quid tempora ? tu semel statue quis esse debeas, illuc cogitationes actionesque dirige : cetera eo loco habe, quo tempestates aut ventos. Munies te contra illa, vt poteris : neminem cõtumaciâ aut loquentiâ irritabis : cetera permittes illi, qui tempora & temporum dominos regit. Rarè allisa nauis est, quæ modico velo legit litus. Eminentia feriunt procelle. Hæc cogita : & illud imprimis, vt attemperes te ad consilia aui tui siue iussa. Quis illo tui amantior ? quis vsu rerum peritior ? nec puta prudentiam omnem à litterulis manare aut nescio quâ hac doctrinâ. Telum ea & adiumentum acre, fateor : sed non sola.

Tua in Senecam mihi proba sunt. quid si aliud tale in alium oratorem, siue poëtam ? Elige. Quæ conferre cœpisti cum Ortelijs nostri libro in altero Senecâ, video non mala esse : cupio vt perseueres, & vt quemque librû absolueris, ad me mittea. Ego his diebus Controuersias contuli, & reperi haud pauca Censoribus non visa nec Romanis nec Gallicanis. Res nostræ fluctuant, & turbat vicinum mare nos illi (Deo hoc debemus) qui solemus, inconcussi. Vale mi Raphelengi, & si me amas, te ama. Lugd. Bat. propriid. Ka. Septemb. 1617. LXXXIIX.

EPIST. XXXIX. Marpurgum.
NICODEMO FRISCHLINO.

SEROTINASTUR ad me litteræ, tamen gratæ: vel quia
tam amanter ad amandum prouocas, vel quia commu-
nicas ijs rebus quæ in Germaniâ geruntur. Quam terram
velut alteram parentem (origine enim nos Belgæ inde) iu-
re diligo, atque eo magis quod benigna ea nutrix mihi per
aliquot annos. Statueram regustare liquores eius, et in iti-
nere medio fui: repulit me aduersantis Fortunæ velut ven-
tus. Ergo nunc iterum in aquosâ Bataviâ meâ, mihi tam ven-
carâ, quia carus ego illi. Cum Crusio tua liticula non nihil
me cruciat, nollem in hac paucitate eruditorum eos inter
se ————— * *aduersis sermonibus depugnare.* Sed tamen, liberè
dicam, etsi ætate ille grandior; tu mihi in hoc certamine
Achilles, ille Troilus videtur. Plus virium in tuâ hastâ, imò
et causâ: si tamen eam per calorem et immodestiâ (quod
spero longè à te esse) non corrumpis. Ego miror homines
esse qui plus Grammaticorum præceptis tribuant, quàm
illis per quos Grammatici viuunt. Mihi probum et rectum
est, quicquid proba et prisca illa ætas scripsit, etsi Gram-
maticorum omni cohorti aut non lectum aut neglectum.
Tamen Crusiana illa nondum vidi, et idè iure amplio, ne
audiam illud, *quod dicitur*. Te amo, et saluere iubeo, et cre-
brò terere hoc litterarum iter. Agere te Marpurgi gaudeo,
apud Principem, qui sapientiâ Germaniæ princeps. Valc.
Ludg. Batavorum, VI I. Non. Ianuar. ∞. I. LXXXVII.
stilo nostrate.

EPIST. XL.

FRANC. NAVSIO S. D.

EN habes Nonnum tuum, quem remitto lectum à me
cum voluptate. Ipse poëta mirificus (vt res quidem il-
la & versio patitur) & tu Censor, in eo emendando. At de-
fectus quos in eo supple, iam non defectus: cum tam felici
& pari venâ carmina addideris tua, nec tua. Nonnū enim
totum spirant, quem concoxisti. Perge & ede, ego suadeo:
quem scire debes tui amantem esse. Frid. Kal. Iunij ∞. I. LXXXVI,
EPIST,

EPIST. XLI.

ABRAHAMO ORTELIO.

THESAVRUM abste, mi Orteli, vidi & in parte legi: verè Thesaurum. Condita in eo habes, quicquid Græcia aut Latium habuit, in eâ quidem argumenti parte. Placet materies, ordo, industria: illa utilissima, iste facillimus, hæc summa. Iam præloquia illa & velut lumen operis, quid? bona. Bœchij vestri & Vackheri versus laudabiles: quos ex vngue illo viros puto, & gratulor vestræ vrbi. Quæ iamne respirat? Diu fauces vobis premit atra & famelica illa Dina: quam peller, nisi fallor, nata mox Copia pleno cornu. Deus faxit! ciues enim certè amamus, & quicquid Belgarum est, longè ab odio quod factio gignit. Byzantina Imperatrix (Irenen dico) quando ad nos? heu, tardè. nec viam video: nisi quia Deo, cum voler, ^{* ἀπὸν ἀπογοῦν, πῆλ' ἐλπον.} Cratonem medicum abiisse audio, & doleo. amavit me vir, ego illum. At nos manemus, in extremâ velut Vitæ lineâ stantes, & animo duntaxat, non corpore, fortes. Politica nostra pergunt, sed, ut familiaris poëta meus loquitur, testudineum gradum. Ita sæpe interpellamur, ab amicis, à munere quod sustineo, à morbis. Fero omnia, & te in pectore æternum. Vale. Prid. Non. Iulias. ∞. I. C. LXXXVII.

EPIST. XLII. Erfordiam.

MATTHÆO DRESSERO.

ETIAMNE ex disitis illis locis aura ad me benivolentia? etiam. & spirat ea suauiter in tuis litteris, quas ante paucos dies accepi amoris & honesti iudicii plenas. Utroque gaudeo, etsi illo magis quàm isto: quia riuus hic ab eo fonte. multum me æstimas, quia multum amas. Et verò iam pridem inter nos cognouimus; cum in Germaniâ vestrâ aliquandiu Ienæ agerem, & ad meliores artes præirem iuuentuti. Tunc (memoriâ teneo) coitum inter nos fœdus amicitia, non nisi nobiscum morituræ. Perseuera: ego de me hunc affectum tibi spondeo ^{eis diuina.} Quem utinam tempora & res nostræ ferrent, ut aut præsentem, aut certè vicini

* à profunda
mente.

vicini magis ostenderemus! fruerer te non solum cogitatione, sed etiam possessione, & manum iniicerem in ceruices tam amicas. Fata negant, nec aliud relinquitur, quam arcta & arcana illa animorum coniunctio: quam magis magisque ligemus per epistolarum hæc vincla: Verba ista sunt, fateor: sed * *amò Baderius Vixit*, & re comprobanda cum res dabit. Salue Vir eruditissime. Lugduni Batauorum.

EPIST. XLIII. Patauium.
EVER. POLLIONI.

ITALIANE te tenet? præter opinionem meam, fateor: & tamen gaudeo. Qui non amem illum locum, in quo iucundissime viximus ipsi olim? qui ante nos, sedes tot illustrium animarum? Sanè amo, & si adire aut peregrinari in eo dissuadeam, repugnem interiori meæ menti. Tamen tardè nec libenter concessi hoc tibi, quid mirare, si timidus amor est? si iusta etiam mihi causa timoris? eò magis quia gentem & loca illa penitus paulò introspexi. Ad Lanoyum quæ scripserim, legisti: crede non scripta ea animi causâ. Mare, mare, nauigas, & id scopulosum: caue ne ob hæreat alibi ista ratis. Cautè inter captatores homines ambula, te cela, linguam preme, omnia proba etsi non probas. Certamen aut dissensus omnino tibi cauenda, & ut feliciter hospitem agas, age seruum. Iactantia aut libertas nobis seruentur. nobis etiam omnis tuus amor, castus, purus, & nequid delibent ex eo obscenæ illæ aues. Quantumvis formâ aut plumis blandiantur, ah fuge; aut porius pugna, quod dicitur, *mei xpi*. Reuera de illis agitur. Præsidium tu in motu ponis, & quod nusquam, ut ais, figes pedem. malo ut nusquam oculum, in primis ne animum: & ut ille semper munitus sit in eiusmodi occursum aut aspectum. Hoc tamen suadeo, ut vidisse Italiam satis habeas, hoc quidem tempore: non placeat tibi pernouiſſe eam aut insedisse. Viros magnos regio fert, scio: sed sepositos aut subductos. & ut prompti sint, vix per illa discrimina adeundos. Minus mihi sape, & diutius viue. Quibus nunc velim te innotescere, paucos noui. Anni octodecim sunt, cum Italiam ego reliqui: & qui tunc vigeabant, plerisque ex his reliquit vira. Ad

Hier.

Hier. Mercurialem litteras tamen dedi : virum probum, candidum, illustri doctrinâ & famâ. Bononiæ, opinor, nunc reperies. Romæ est Fulvius Ursinus, cui salus à me fortasse tibi dederit Admissionem. Est ibidem Latinus Latinus, si tamen vivit, probissimus senum quos ego novi, & omni litteraturâ instructus. Eum quoque à me saluta. Reliqui è grandibus sunt, ad quos te non mitto : qui rem, ut opinor, quæris, non splendorem. Quod superest, Deum, ut Commici verbo utar, animitus rogo, cautam circumspectamque mentem tibi det, & avidam ad tuos reddendi. Wiltzium meum, si illic est, à me saluta. à quo iam pridem nihil audire me. sed cohibeo. Tu vale. Postrid. Kalend. Septembr. ∞. 13. LXXXIX.

EPIST. XLIIII.
PETRO ALOSTANO.

Dovsa meus ad vos venit, & est in quo operâ tuâ ei opus : quam ut benignè, & ut ingenium tuum est, committer illi exhibeas, te rogo. Resp. nostra quo loco sit, vides : & quò perduxerint nos acerba quorundam consilia, nec percocta satis ad Prudentiæ solem. Hinc immittes isti fructus, quos ciues illi vestri numquam gustarunt, te regente. Utinam & nunc (tibi hoc, nec tuâ causâ dicam) eiusmodi aliquot ingenia nobis ad clavum ! facile sedarent hi fluctus. Nisi sit, mergimur, mi Alostane, mergimur. Deus juuet, & te Vir Clariss. servet. Postrid. Kal. April. ∞. 13. LXXXVII.

EPIST. XLV. Burdigalam.
MICHAELI MONTANO.

SCRIPSI ad te ante menses. & ut tempora hæc sunt, suspicor non vanè, parum rectè eas litteras, certè parum feliciter, datas. Nam nec ab eo cui tuas Lutetiam curaueram, responsi quidquam accepi. Itaque iterò scriptiorem. non quia tuâ magni inter sit, sed quia meâ, scire te & accepisse me humanissimas tuas litteras, & eo quidem animo quo à tali viro merebantur. Non blandiamur inter nos.

nos. ego te talem censeo, qualem publicè descripsi vno verbo. Inter septem illos te referam, aut si quid sapientius illis septem. Nam externa & politica ista doctrinarum, sermonis & linguarum ad fastum & fastidium vsque scientiam, (audi intimum meum sensum) sperno ego valdè, nisi cum prudentiâ quadam & recti iudicii normâ coniuncta dirigantur ad vsum viræ. Ea duo postrema in te esse vidi, & illa non deesse. Nos in Politicis aliquid meditabamur, desumptum ex veterum agro: & iam pars non scripta solùm, sed tradita typis, tamen differo, & sustineo me temporum horum adpectu. Ego enim, vt pericula quæ obueniunt, non timeo aut vito; ita non temerè ea prouoco aut arcesso. Scio autem quàm facilè vel in optimis consiliis peccetur, quo quod impetu non consilio fertur. Intereâ in Senecam Tragicum aliquid Criticum dedi: quem scriptorem, vel ob nomen, scio & te amare. Nunc edo *Curas meas secundas* (ita appello) in Tacitum. Quid faciam? aliquâ fallendum hoc otium est, si non salubri, certè non inuiti occupatione. Tu vir magne ecquid agas, & inprimis ecquid valeas in Regni vestri morbo, fac me tui amantem scitiorum. Lugd. Bat. xvii. Kal. Maias, 60. I. J. LXXXIX.

EPIST. XLVI.

THEODORO BERNARDI S. D.

BENE habet, mi Theodore. de Amico illo nostro extra metum sumus, imò extra suspicionem. Ille viuit (ex literis eius mihi constat) & viuet, vt spero, in multos annos. Heu dolorem meum, si aliter! Variis virtutibus amorem nostrum meretur, & certè amore. Quòd quæris à me de Apellais illis lineis, verâsne eas censeam, & quales? ad prius respondeo, veras. nec fas ambigere, nisi si fidem spernimus historiæ omnis prisæ. Ad alterum nunc fileo: & censeo vt prius ab Amico illo nostro quæras, cuius ingenium grande & capax, diffusum per has quoque artes. Mirificus ille vir est, & quem Homeri verbis iure appelles——* *δεινός τε, πολυμήχανος*. Ego coràm aliquid tecum. quem decretum mihi visere incunte hoc Vere, atque vnâ cum Henrico Spiegelio

* prudentem,
variâ mente
præditum.

Spiegelio meo amplecti. Amo vtrumque : vterque me amate. Lugd. Bat. Prid. Kal. Mart.

EPIST. XLVII.

THEODORO LEEWIO.

GAVDEO & gratulor (hinc enim primum ordiar) quòd iterum te dedisti in iucunda hæc nuptiarum vincla. Deum quæso, vti felix tibi ea res & salutaris sit: id est, matrimonium concors. Nam in eo voto, includi censeam reliqua vota. De quo mihi magna spes est, quòd eam non ex dote legisti, sed ex naturâ, & ex ipsâ. Sic decuit (quidquid vulgus hîc dicet:) & equam emere, non sellam aut strata. De rep. nostrâ nec ex tuis litteris mihi magna spes est, nec ex rumoribus vulgi. Si vtrumque pertendunt, quis exitus? Cedere altera pars debeat, aut potius vtraque, & sic coire in arcum & amicum fœdus. Amentia! hostis in latere, & tantum non ad portas Annibal: & nos litigamus? Atque hæc per eos eueniunt, qui sententiæ suæ tenaces, iudicia omnia & consilia spernunt aliorum. qui quam viam semel ingressi sunt, nec omittunt etiam in errore manifesto. Pestis iam olim huius & plurium rerum publicarum: nec facile excutienda, si aut ipsa potens, aut obsedit potentes. Felices illi principes, quibus electio & iudicium est hominum, quibus fidant & credant. Interea quocumque loco nostræ res: nos, mi Leewi, nostro maneamus, id est, inconcusso illo & firmo. A deo & à fato eius pendeamus, certi subire sortem omnem quam ille dabit patienti ceruice. Calcitrones isti & refractarij equi, hoc consequuntur, vt verbera etiam aliquot excipiant, nec excutiant tamen iugum. Omnino lenius omne malum sit, leniter ferendo. Qui interpretando auget, qui velut scalpit suum vlcus: facit, quod qui onus ad onus sibi addunt. Ego tecum sentio. standum in hac acie, & sine fugæ ullâ cogitatione, vincendum aut cadendum. sic tamen, quamdiu palàm aliter non suadebit ille Imperator. Lugd. Bat. xi. Kal. Octob. 66. Id. LXXXVII.

EPIST.

IVSTI LIPSI EPIST.

EPIST. XLVIII.

IANO DOVSÆ Filio.

SCALIGERVMPatrem,quem sæpe tibi laudo, mi Dou-
sa, ipsum hîc vide. Quis depinxit? quo nemo melius aut
verius potuit, se ipse. Quando? cûm fallere ei minimè libi-
tum, paucis diebus ante summum diem. Heu, heu, quis ille
vir? pænè ausim dicere,

* sapientiâ
similis diis
immortalis-
simus.

———— * σοφίῳ μὲν ἀλγχιος ἀθάνατος.

Tres sunt quos admirari vnicè soleo, & qui in hominibus
excessisse mihi humanum fastigium videntur, Homerus,
Hippocrates, Aristoteles: sed addo hunc quartum, qui na-
tus in miraculum et gloriam nostri xui. Scripta docent
(et si bona, imò optima, eorum pars perit:) tum hæc Epi-
stola. quam tu mi Doufa, quantum potest, lege, describe,
remitte. Nam Pici non ita aurum suum custodiunt, vt ego
hunc thesaurum.

EPIST. XLIX.

IOS. SCALIGER IVLI CÆSARIS

F. Francisco Vertuniano S.

INCIDI in Epistolam Patris mei, quam ultimam prudenssi-
mus Senex dicitur. Agnosces, puto, manû meam. Eam ille dicta-
tis inuicissimus hoc est, rogatus Paschalij illius qui se historici Re-
gij non tam munere quàm nomine vendisabis. Quod nisi te ex Epi-
stolâ ipsâ cognoscere mallet, pluribus sibi explicasset. Hoc veritas
ingenium pudor; sed officium scribendi expressis importuna hominis
loquacitas. Quare, quum te videam studiosum Scaligeri nominis,
non dubitavi te hanc Epistolam non solum in delicijs, sed etiam in
miraculi parte habiturum. Adde quòd eam in parte officij te habere
volo, quod ad me pertinere putem te nihil ignorare eorum, quæ ad a-
miciciam nostram aut augendam aut conservandam spectare vide-
buntur. Quum Epistolam eam descriptis, remittito. Nam non san-
ctum meum, sed etiam omnium bonorum intere est eam non perire. Va-
le ac me ama. Vltimus nostrum saluta. Abenni, propriid. Kalend.
Iun.

EPIST.

EPIST. L.

IVL. SCALIGER FERRERIO S.

QUOD tuis elegantissimis litteris non responderim, multas
 afferre causas possum, sed omnes quidem præter meas occupa-
 tiones. Nam quemadmodum iucundissimam mihi fuit salusatio tua,
 ita nihil mihi prius esse oportet, quàm ut omnibus omis-
 sis diligenter & mihi fuisse honori, & dandam esse operam ut munus
 officij eliciam frequentiore. Ceterùm ad hanc usque diem nemo se
 obtulit nobis, qui isthuc iter faceret, nisi Quæstorum magistri, quo-
 rum tanta est superbia, ut præ se contemnis cæteris omnibus penè
 regnens. Podius verò noster penè prius abiit quàm accessit. Atque
 nunc etiam ita scribo, non qui habeam quidem, sed ut ne mihi de-
 sim, si forsè quopiam meliore fato nactus fuero nuntium aliquem
 opportunum. Scripseris verò meæ summa in eo possissimùm versa-
 tur, ut quammaximas possim gratias agam viro de nostro seculo
 bene merito Paschalio, qui ita censuerit, me augere posse numerum
 virorum illustrium, præsertim in Regiâ historiâ. Ac quamquam
 diuturnâ ambitione meus animus eger sibi studuerit aliquid com-
 parare, quo se humo, ut ait ille, tolleret; sæpe tamen sese respiciens
 ac sui compos factus, faciundum putavit, ut iam parte gloriæ acqui-
 esceret: non quod vel recussem, vel parui faciam me uti beneficio
 tanti viri; sed satis habisurum me debere arbitror, si quantus illi
 modò notus sim, tantum me ostendat posteritati. Nam quod tam
 gratiose atque humanè petis, de me ut historiam conscribam, quin
 ad id adducar faciendum, res omnino causse prohibere. Ac pri-
 mum quidem pudor ingenuus, & dignus vel familiâ nostrâ vel
 meâ institutione, deinde quod quammaximis atque illustrissimis de
 rebus meis ubi narravero, tum maxime dixerint me mentiri, qui-
 cumque tantum litterarum cum tanta belli gloria in seipsis coniu-
 ctum non esse indignantur. Tertium verò illud est, quod elogio sim-
 plicissimo transigendum illi video, quæ ne maiori quidem libro com-
 prehendi possent. Pugnavi pedes, eques, adolescens, iuuenis; miles,
 præfectus; certamine singulari, in obsidionibus, in campo civili, ad
 ludas equitum ordinarios, in excursionibus, in exercitiis: septius
 vici, aliquando victus sum, corpore, non animo; non virtute, sed fato:
 sed ita ut etiam adversi casus ipsi maiori mihi fuerint honori prop-
 ter egregia facinora, quàm ipsi hostibus victoria. loca infinita non
 desig-

designabo. Familiae nostrae merita à Taxili usque temporibus erga regnum Gallicum ad meam usque operam notissima sunt. Quod si exempla non sunt odiosa, poterit illius erga me amor eius animum eò impellere, ut simul & Massinissam & Xenophontem componat, quorum utriusque idea vix me unum exprimat. Vides quàm ridiculus mihi ipsi factus sum, quàm vix censestam quamque partem deliberem. De his omnibus ita ut voles. Nam familiam meam quatuorquisque doctiorum neget, si nobilitas in versutase sita est, esse omnium nobilissimam? cuius lux in Alani splendore ac virtute aduersus Asilam primum refulsit. Si ad capita principum species, liberalium, magnanimorum, fortissimorum, perpaucè gentes cum ea sint cōparandæ. Si quis malit intueri cognationes, deductos nos sciat multis ex Imperatoribus. Quintus enim ego sum ab Imperatoris Ludovici Bauari filia. Si quid verò cōferunt etiā ad finitages, quis ignoret Mastini Scaligeri filiam Beatricem, Barnabæ Ducis Mediolani uxorem, decem filias peperisse, quæ omnes maximis Europæ principibus nuptæ fuerint; una etiam Edouardo Regis Angliæ filio, quo defuncto duxeris eam uxore Dux Andegauensium; altera verò Sicilia Regina fuerit. Sed ut parcam historiæ; hic est ille Barnabas, cuius fratri nupsit Valentina, & quam honoris causâ nomino, & quâ nominatâ finem statuo gloriæ nostræ. Nihil enim mihi honorificentius contingere potuit, quàm ut essem sub luce Regum Francorum, non solum tanquam civis adscitus ab Opt. Max. Francisco Rege diuino; verum etiam participi benignitatis atque pietatis Regis incomparabilis Henrici secundi. De meis verò vel studiis vel scripturis nihil ad Paschaliū missam. De ijs moribus, qui ad vegetum robur animi persinens, etiam in hac extrema senectute, quæ penè octogenarius sum, perpaucæ poteris, nisi græue est. Omitto frigoris, æstus, inedie patientissimum, dies integros laboribus fregisse, noctes etiam continuasse. Hoc multis fortasse commune: illud non fortasse multis; vespere post expedita diurna negotia ad* sexaginta versus commentum esse; deinde canasse; post carnem distasse quæ ad agrosorum postriduanas præscriptiones pertinerent; postea somnum cepisse; summo mane expectectum fremitu nuntiorum qui opem meam petunt cottidianam, interrogasse, respondisse, distasse sub prandium usque; meridie pransum illos ipsos versus quos vespere concepissem, ad verbum sine ullâ hæsitazione scribi iussisse. Qui hoc non mirabitur, fortasse ne illud quidem, decem & septem Æschyli versus semel modo lectos summâ fide memoriter illico reddidisse. Habes
quæ

* Sed cxx. fuisse, eosque Ionicos maiores Ios. filius dixit; nem & ipse describat distante Patre.

que à Paschaliò humanissimè rogatus, à me ipso coactus effudi; non quodd digna putarem tanti viri lucubrationibus atque admiratione posteris: sed ne videres barbaro fastidio tam luculentum officium consensisse. Vale. Agenno. Prid. Non. Iulij.

Tuus Scaliger alienâ manu, meâ enim ægerrimâ hoc tantum subscripsi.

EPIST. LI. Patauium.

HIERONYMO MERCVRIALI.

AD litteras, quas à te vnas accepi, iamdiu Vir Cl^m respondi. Utinam sæpius scriptionis hoc mutux iter terrarum: quid mihi iucundius? Sed, vt ille ait, multæ inter nos terræ sunt & multi montes. qui tamen separant me à te, nec separant, ad quem sæpe transuolo cogitationum & desiderij leui alâ. O Italia, quam vidi olim, non pernouilquando te regustabo? Ita me deus amet, vt hoc auco. vereor vt frustrâ, cum tempora video, & valetudinem quoque istam, quæ ambigua & infirma. Sed vt hoc non sit, fas mihi tamen vos interdum litterarum hac viâ adire & alloqui. quod facio nunc ex occasuunculâ, quam mihi præbuit egregius & ingenux doctrinæ iuuenis. Euerardus Pollio; cui apud te commendando hoc satis erit, quod vsus olim sit domo meâ & mensâ. Si te videt, ama iuuenem, & benigniore vultu excipe. nec enim aliud pretium quærit, aut certè non minus, peregrinationis suæ, quàm eiusmodi viros & hæc lumina vidisse, iisque innotuisse. Adolescens est & vixit. Idem à te peto pro Henrico Wiltzio, si is quoque templum tuum adibit, excipias propitius & volens. Hypochondriorum meus morbus remisit, sic tamen vt intemperies & imbecillitas in hepate remaneat: cui vt possumus, non tam sapienter quàm dixitâ medemur. Abisse te honestissimâ vocatione Bononiam audimus. ni id esset, valdè rogarem in Viri magni Vinc. Pinelli amicitiam me insinuare: quem ego iure æstimo inter Italorum primos. Vale, & serid amantem tui ama. postrid. Kal. Sep. 66. I. 2. LXXXIX.

EPIST. LII. Zwollam.
LAMBERTO CVLENIO.

SI vnquam, lubens litteras tuas & te in ijs regustavi ex interuallo. Molestus mihi esse vereris? nunquam potes caput iam amicum. Atque hoc debeo Bronchorstio, qui vt beneficium à me impetraret, prior mihi obtulit, litteras tuas. cui adfuturum me in omni re noli ambigere. Ipse id videbit, & scio scribet. Vtinam potius tibi in re simili gratificandi occasio esset! sed patria te & publicum munus tenet, & (vt verum fatear) ita hoc rerum statu omnia hîc & alibi ambigua, vt nesciam an amici sit alium temerè commendare. Dissidij semina palam video: Deus ille faciat, vt opprimantur in herbâ. Animos magnos illa gens auxiliaris gerit, & nostris certum non cedere de priscâ libertate. Vtrique tamen vt spero aliquid remittent, nec funem hunc contentionis trahent, quod non potest sine casu & perniciæ alternâ. Nobis enim, quod Deus auertat, oppressis, quæ illis perennandi spes? Huic rei symbola aliquot conscripsi, quæ hîc vides, in vsum & gratiam præfecti vestri monetæ. Arcanum omnem sensum non explicui: nec opus, perit enim horum saluum Venus, nisi aliquid sit, quod Lector & inspector querat, & inuento eo gaudeat. Comitum Dordraci fuisse, sed statim in Zelandiam rediisse, credo te scire. De summâ rerum non aliud habeo quod nunciem. Suspecta enim adhuc omnia, & mutuâ quadam diffidentiâ suspensa. O Belgica, hûcne redacta es, vt timere eos ipsos debeas, quos euocastine timeas? Impedior, ignosce. nam animus mihi certè diutius tecum fabulandi, quod aut coram aliquando fier, aut per litteras ocio meliorem. Vale Vir Clarissime & prorsus mihi care. x i. Kal. Sextil.

EPIST. LIII. Brielam.
PETRO REGEMORTERO.

ERGONE meas nondum accepisti? at dedi illi ipsi qui tuas adtulit, atque adeo etiam ad Baudium. Socordia hæc homi-

hominum, an perfidia? Tamen amorem & curam tuam amo, qui me alteris etiam compellas, & significas quæ gratum mihi intellegere & scire. Nam etsi, mi Regemortere, reip. non misceor (scis hac in parte decretum meum, quod nulla res mutabit) tamen non ita *μετριοσ* sum, aut ab comuni hac vitâ abeo, vt exuam sollicitudinem de patriâ & affectum. Ego illi benè cupio, & ex animo iis omnibus qui hanc procurant. Vtinam concordia illa inter nos, quæ esse debeat: & quæ nisi breui coir, perimus. Ego tecum quoque sentio, legum ita habendam rationem nobis, vt præualeat suprema illa lex, Patriæ salus. cum hæc periclitatur ob priua aliqua scita siue leges, scio non solum flectendas istas sed frangendas: & improbus, quisquis aliter sentit. Sed tamen videndum, nequid nimis tendatur: & ne acri contentione rumpatur, quod dicitur, hic funis. Vtrique cadimus, si id fiat. Principibus honorem & dignitatem seruari, æquum & verum est: sed, per deum immortalem, ne ita illa omnia ad exactam & summam rationem reuocemus, vt neglegamus salutem. Tempestas & venti in hoc mari sunt. quis ille nauta, qui vno cursu & certâ, vt sic dicam, lineâ peruehi conetur in portum? Flectendum est, vela commutanda, obuertenda: & curandum vt tutò potius perueniamus quod institimus, quàm vt citò. Dies multa dabit quæ nunc ardua videntur, & ille * *ὁ πάντων πατήρ χεῖρος*. Calore quisquis vritur ** omnium pater* apud frigidas has gentes, fallitur & labetur. Duci volunt, *ser Tempus*. non trahi. Ille noster *μεγαλῶτερος* vtinam largiatur aliquid istis cum vsurâ recipiendum, & submittat se nonnihil vt crescat! Liberè hæc ad te scribo (sed solum) nec cælo sententiam meam in hoc dissidio non dissidio, quæ est, Indulgere. Si pertendimus: è leuiculis rebus veniemus ad mage maiores rixas. Cum Ordinibus vt conueniatur, id est opidis, caput rei est: de hominibus singulis, quales & quanti illi sint, quis laboret? Sequentur, aut ruent. De collegæ mei negotio, rogari nolo. Non dicam fenestrâ, sed rimâ mihi apertâ, omnia conabor ad perfringendam hanc arcem: quamquam ille, quod scis, nescio qua causâ alienior à me in totâ hac causâ. Sed nihilominus *μάλιστα*. Tu vale.

xix. Kalen. Octobr.

EPIST. LIV. Leodium.
DOMINICO LAMPSONIO.

HES tu, quid nuntij habes non intempestivi solùm sed infidi? Ille me in horto subito opprimit, litteras tuas porrigit (illas quidem optatissimas) poscit illicò responsum. Intra horulam, inquam. negat. Intra semihorulam. negat. Quid ergo faciam? inquit. Mitte sodes, inquit, Hagam: totum diem ego cras illic, & in tali domo. Ego mi Lampsoni, testor Genium Amicitiae, misi: sed litteræ ad me remissæ, cum ille nusquam comparuisset. Hoc præfari volui, & silentium excusare. nunc ad tuas. Vrges valdè ut concinnem De institutione Iuuentutis. fiet: sed non antè potest, quàm hoc pertexuero in Politicis quod sum exorsus. Valdè id opus me tener: magis quàm vllum meum, etsi nec meum. Colligo enim & confarcino ex scriptis alienis. Quid faciam? vereor ut error iudicij mei fuerit in ordiendo: nunc constantiæ laus est in absoluendo. Quædam etiam interueniunt, de temperie in Religionis rebus, & talia, quæ hoc æuo cum omnium gratiâ aut veniâ non dicas. Tamen faciam, & breui ut spero habebis. Nunc istud breue adtextum siue ~~epistola~~ habe ad Cornelium: non gustandum, nisi illo lecto. Opus eo edito fuit, quia iterum Commentarij nostri eduntur cum hoc augmento: quos qui non habebunt contenti sint illo. Status publicus apud nos valde * *κωμική*. de Pace multus sermo & multa spes fuit: nunc iterum languescit. P. Oranium quod amicum mihi conciliaſti (tuum hoc esse scio) gaudeo. Virum magnum, & quod caput est, bonum esse, quidni credam, qui tibi sic placeat? Itaque responde illi audacter de mutuo meo animo: quem facis verbisque ostendam, vbi res cumque feret. Sed nōne ego Oranium noui aliquem Coloniae olim? opinor, & qui erat ex Leodiensium gente apud Patres illos meos, quos nosti. Nec tamen opinor hunc esse. Tu quæ promittis, aut ut verius dicam, offers, de institutione à Ximenio scripta, si me amas, fac videam. Valdè me ijs aut adiutum iri scio, aut firmatum. Lugd. Bat. xv. Kalend. Iul. .cc.l.º.
LXXXIX.

* fluctuat.

EPIST.

EPIST. LV. Dantiscum.
IANO GRUTERO.

BREVES & tristes tuas nuper accepi, de parentis optimi
 Bfato: & nunc vberiores paullo, non lætiores. Nimis, mi
 Grutere, iaces. Quid te moneam? scio te hanc in rem om-
 nia quæ me scire: hoc deest, quod non vsurpas. Remedia
 habes, sed recondita velut in thecâ tuæ mentis, non expromis.
 At nunc est vsus eorum, aut numquam erit. Vides publicè,
 vides priuatim omnia aduersa, tristitia: nec spem cuiquam
 nisi in se, id est, in robore & contemptu quodam omnium
 rerum. Quid alios, quid me censes? agere scilicet dies
 festos? in morbo iam biennium non cubo, sed, quod deterius
 ego censeo, ambulo. Æger enim omnia munia fungi
 cogor sanorum. Alius me scribere, legere vult, alius conuiuari,
 hilarescere, & omnia agere vt solebam. Et tamen, mi
 Grutere, apto me huic scenæ, & hilari vultu personam sustineo
 quam imposuit magnus ille Ædilis. Tu idem fac. Non es qui ille,
 & ille? at multi etiam infra te sunt, & qui in cælo sibi videantur,
 si tuo loco. Alia solatia omitto: hoc quod sapere & scire
 supra vulgum aliquid tibi datum est, quanti æstimas? Si vero
 pretio, supra omnes debes humanas opes. Descende in te, subtrahe
 ab circumfusus & externis, & oblectare cum interno illo deo
 qui in te viuit. Ille, ille melior ignis, nisi opprimis, exstinguere
 vnâ flammulâ potest humida hæc omnia & lenta curarum. Huic
 rei en nouum subsidium, libros. Misimus enim quos petisti. At
 tu *Pericula* tua cur nobis inuides? irascor. Ego me velut Famili-
 arem aliquem Larem vel primum placandum censebam hisce libamentis.
 Culpam vides, tu emenda. In Plautum iam nuper accepi, & sanè
 placuerunt. Non scripsi: quia tunc nullus videram, & hæserunt
 ex Notæ apud Æmiliū nostrum Rosendalium, me non inuito. Amo
 enim & illum adolescentem, ingenij planè boni & recti, id est tui.
 De Constantiâ nostrâ quod etiam nunc quidam carpunt: securus
 esto, mi Grutere. Morbus hic quidam animi est, & nocere magis
 volunt quàm nocebunt.

IVSTI LIPSI EPIST.

*Illam ages pennâ metuente solui**Fama superstes.*

Αἰδοῦμαι inquam, etsi non ἀποδοῦναι hoc scriptum. Semel hoc dicendum fuit ob Lentulos istos, quorum abundans ea ora. At tu vale. Lugd. Bat. Prid. Kal. Septembr.

EPIST. LVI.

FR. RAPHELENGIO Filio.

PRAEFATIONEM tuam duplicem vidi, mi Raphelengio, titulo ipso alteram mihi gratam. Ad me enim est. in quo non tam memoria mei delectat, quàm gratitudo, quam meritò declaras in eum qui voluit tibi semper, vult, & vult. Vtraque proba satis: vellem paulò longior. Nam etsi breuitas mihi amica, in quo haud infeliciter me sequeris: tamen in adolescentiâ isto ævo maior quâdam vberitas mihi haud displiceat. quæ ipsa etiam esse potest, sine fraude vllâ breuitatis. Plura cur non scribis, etiamsi non pluribus? id est, cur non extendis siue Epistolas siue Praefationes tuas, & materiæ plusculum addis? Nam verba non desiderio: & in eo mihi places. Vide ne rem tibi dicam: nec tu iudicio istud facias, sed fugâ quâdam laboris aut intentionis. Ingenium tuum, mi adolescens, in omnia validum. vtinam tu exerceas, & solum illud fertile magis assiduo, vt sic dicam, vomere inuertas! Diligentiam à te volo, diligentiam: nec eam cum impetu, sed stabili quodam animi tenore. Quid? influere eruditionem aut virtutem ipsam censes, famam aut opes affluere, sine contentione & labore? erras.

* *Διὰ βάσιν
laboribus
pendunt.*

* *Ὅτι τ' ἀγαθὰ πόνους ποδῶνται,* vetus & vera gnome est: quam, si quid me aut te amas, ama. Manutium & Stephanum quoties tibi ingessi? tu supra eos esse potes (verè tibi vaticinor) magnâ conciliatrice Aui tui Famâ: quam illi non habuerunt. At tu hæc contemnis. vtinam omnia externa! sed contemnas tamen cum modo, quâ nisi adest, insipiens omnis Sapiencia est. Homini ego nihil humanarum rerum magnum esse fateor, si animum & cælestem illam particulam spectes: si corpus, & si vitam, cur neglegas ea, quæ ad modicas opes faciant aut honores? Abiectè sapit, quisquis ea abiicit. Erige igitur te, & aptum præbe iis ad quæ Auus,

Pater,

Pater, Ego te destinamus: adiuturi omnes in hoc honesto cursu non clamore solùm & fauore, sed & rebus. Ego quidem non opem solùm meam, sed & opes ad hanc rem polliceor: vt te præbeas dignum iis, qui genuerunt, iis qui docuerunt. Omnino autem (hæc summa admonitionis meæ est) magis assiduum & crebrum te velim in scribendo, in legendo: magis etiam tui amantem, & æstimantem. non quò ad superbiam te vocem (absit, absit, illa pestis) sed vt ad tui pretium: id est, ne dona quæ magnus ille Deus in te contulit, vt aquam immotam, sordescere patiaris & obsolescere. Senecam tuum exspecto cum iis ipsis Præfationibus, in quibus nihil muto. nec in meis quidem laudibus: quas decorè tu mihi das, etsi nunquam recepturo. Ad te redeunt. Mitte quamprimum exemplar. In Thebaïde versum repperi (nescio an ita in aliis libris) *Meosque manes manibus infestis petis Fedatque vultus*. ineptè. cum legendum sit, *Meosque inanes*. De Senecâ Ortelij nostri gratiam illi habeo, & tibi facio gratiam conferendi. Nimis nouitium exemplar est, vt video ex iis quæ adnotasti de æuo. Nos in Tacitum damus CVRAS SECUNDAS: in Politicis paullum resistentes, in temporum hoc flexu. Vale. Lugd. Bar. v i. Kalen. Maias. 60. IC. LXXXIIX.

EPIST. LVII.

IANO LERNVTIO.

AVDES, non dicam scribere, sed cogitare, quæ scribis? Ego tui oblituscar? ego te deseram in hoc casu? Ah, mi Lernuti, pectus mihi scindunt hæc tua verba. Sol citius suum cursum, quàm ego relinquam tam diu sanctè habitum amorem. Negas scripsisse me. quipotes? Ternas dedisse me scio. vnas famulo tuo ipsi in manus: binas misisse ad uxorem. Quid possum, si eæ perierunt? Iam in re tuâ, & ad letandum miserum hunc casum, quid omisi? Scripsi ad scribi iussi ad: nec vt pro amico, sed vt pro me ipso. Nihil factum, inquires. Doleo. nec nimis miror, qui scio (vt nunc se verterunt vices) gratiam meam leuem esse apud hos è stirpe Bruti. Utinam qui hîc potiuntur rerum, ius habeant in eo loco! Lipsius non essem, aut tu

non illuc. Tamen scripsi in Britanniam ipsam : & in primis ad Thomam Hennesagium, virum illustrem & mihi amicum. Daniel etiam Rogerius redux è legatione Danicâ hîc fuit. seriò cum ego egi, nec solùm vt ipse adniteretur; sed vt apud quos ipse aliquid posset. Quid tamen dicam? quod res est: rem volunt isti. Castorum fabulam legisti? cùm omnia fecerimus, vsurpanda erit, & non eripies te nisi abiectâ tui parte. Mihi si valetudo paullummodò firmior (caput hoc iuro) iam in Britannis essem, aut in tuis vinculis. Sed quàm vacillem & quàm ægrè *συνέπον* hoc sustineam, credo te audisse. Ceterùm spero aliquid à promissis Rogerij, quem ipsum audio futurum inter Legatos. Tu interea, mi amice, esto quem esse te expedir; id est, vir, & fortis. En palæstra & arena, in quâ Deus spectandum te præbuit: exere insitum tibi robur. Clama in Fortunam, Nihil agis: non si libertatem mihi eripias, sed si ipsam vitam. Ignavi animi ad primum ictum concidunt: tu ostende aliquid in te esse altioris auræ. Ego, imò nos omnes quotquot hîc, planè tui sumus, si quid possumus, viam præsigna: inibimus, pæne dixerim, vel illam quæ fert ad Orcum. Tu interea vale, & *Ἀλλεμὲς ἰού, ἔ.: τίς σε καὶ ἐψήφισεν εἶπῃ.* VI. Idus Martij, *co. Id. LXXXIX.*

EPIST. LVIII.

HENRICO WILTZIO S. D.

GRANDIVSCVLVM interuallum fuit à te litterarum, mi Wiltzi. Accepi nunc demum, quæ te Neapoli fuisse nunciarent. Gaudeo, & gratulor vniuersam hanc peregrinationem adhuc cessisse ex voto. Deus reliqua sic secundet, quanquam quid reliqua? Deus te ad nos reducat, quod & suadeo & opto. Satis vsui datum, satis etiam voluptati. longior emanatio discrimen fortasse habeat, non fructum. Si patriâ decretum carere vobis, donec omnia hîc tranquilla: quando fiet? In omni Europâ turbas subscri vides turbis. Tu nobis te redde, & componere ad hoc æuum: in quo ipso minus recto, viuere semper tibi sit rectè. Externa ista vis si nos cogat, malè agatur cum diuinissimâ illâ parte. At hæc talia coràm. Nam ego non consilio, non auxilio vniquam deero:

deero: & amo vos qui apud me olim, vt si ex me essetis. Me-
us Pollio, vbi est? audio cogitare Viennam & illum trac-
tum. Nolim. & si propior sim, (quoniam verba nostra neg-
legit) manum iniiciam huic errori. Redite. in patriâ, apud
parentes viuite, atque ita mihi valete. Ad Franc. Bencium
scripsi ante menses pauculos. O virum, quem ego olim &
nunc amo! Frater mihi fuit, nec solui vnumquam possit artus
ille amor. Iam dotes in eo sunt, dignissime vel admiratione
vel amore: quas tu coram vides & gustas. Da te viro. pau-
cos meliores aut maiores dabit tibi ille tractus. Vale. Lugd.
nostræ, I I I. Kal. Maias. æ. l. c. LXXXIX.

EPIST. LIX. Burdigalam.
MICH. MONTANO.

IAM semel ad te scripsi, Vir nobilissime: nec satis certum
habeo, an litteræ ad te perlatæ. Interuallum locorum
grande est: & addo, quodd nihil hodie tam receptum, quàm
fallere fidem. Iteraui igitur. & scire te hoc volui, cum gau-
dio me litteras tuas accepisse, & legisse tum voluprate. Diu
est cum te noui, nec noui: à mente & scriptis, non à corpo-
re. & admiratus sum (nihil hinc vanum) rectitudinem iudicij
tui, eò magis fortasse quodd in plerisque simillimum id meo.
Nam fateor: in Europâ non inueni, qui in his talibus sensu
mecum magis consentiente. Vtinam plura tibi scribere
mens, aut otium! quamquam istud fortasse, non illa: quia
auersum te ab omni gloriâ video, etiam verâ. Non debe-
bas. & habere in oculis si non æternitatem temporum, at
miseriam hominum: qui talibus monitorum auxiliis om-
nino ducendi, fulciendi. Me valetudo prohibet ab iis, quæ
vellem. tamen, vt languidi, conor & serpo: & nescio quid in
Politicis breui dabo, meo textu, non tamen filo. Videbis in-
ter primos: vtinam & probes! De Galliâ tuâ & te viden-
do, quodd inuitas & offers: gratum est. sed quid possum? va-
letudo me ligat: & si non illa, etiam turbæ. quas non effu-
giam, vt video, nisi in plenâ illâ libertate. Salue, vir nobi-
lissime ab eo, cui tu semper carus & magnus. Lugduni Bat.
I I I. Kal. Septembr.

EPIST.

EPIST. LX.

MARIÆ GORNACENSI
Virgini nobili.

QUAE tu es, quæ sic ad me scribis? Virgo? vix facis fidem. Hæcne, non dicam lectio & ingenium, sed prudentia & iudicium cadant in illum sexum, in istud ævum? Commouisti me virgo: & nescio an gauisus sim sæculi, an doluerim sexus nostri causâ. Accedere tu ad nos vis? imò supra nos ascendere. atque ita facito, deo hominibûsque fauentibus: certè me qui te ignotam amo; & quem affectum paucis præbeo, miror. O mihi lucem, quâ te propius nôrim? non enim dicam probiùs. adeò satis te nosse videor è pauculis scriptis, atque adeò vel sine scriptis. Ex vno iudicio tuo, quod de viro illo magno fecisti, non ego de te iudicem? Non cadit hoc nisi in illum, illamve (tu ad cautionem hanc nos ducis) qui ipse valde magnus. Vt animam nisi anima non capit; sic sapientem nisi sapiens. Macta tu, & persta in hoc ad Virtutem & Sapientiam gradu; tum etiam in illo iudicio, quod frustra vereris vt mutem. Darem, nisi dedissem, & vellem vberius: imò non vellem, adeò tu benignè id explicas & peritè. Intellegi sæpe mihi detur à tali mente, loqui per talem linguam. Itaque ne me roga quid hîc castigem: hoc vnum, quòd rogas. siue etiam hoc alterum, quòd à me illustrari censes Græcas litteras Latinâsque. Cetera in parte amplector: hoc de Græcis, omitte. Candidè ego apud te candidam. videmus aliquid in Græcis, sed haud multum supra vulgum: & satis mihi, si haurio ex eâ linguâ quæ ad animi aut scriptionis meæ vsum. At tu iam corrigenda seriò, audi. Peccasti, quid ira non plura ad me libri tui misisti? Si piguit, cur non argumentum & materiem saltem perscripsisti? Curiosus enim sum, vt sciam (nouum monstrum) quid paritura sit virgo. Ad nostrum illum amicum & tuum, vt appellas, patrem Mich. Montanum, scripsi ante mensem, nisi Antuerpiensi viâ. spero accepisse. Tu vtinam istas, & in iis spirantem nostrum affectum! Vale, vale, æui nostri (viue tantùm) vera Theano. Lugd. Bat.

EPIST.

EPIST. LXI.
IANO DOVSE.

QUID in Bembi historiâ reprehendam, singillatim & distinctè vis tibi scribam. Estne, mi Doufa, tanti ? aut an ego naturâ * φιλοψύχος neutrum : sed tamen quia valdè vis, age,

* carpens
cupidus.

* Τοι μὲν ἰσὺς πολλοῦτα μάλ' ἀπεικὼς ἀγορεύσω.

* Ego tibi hec
valde vera-
citer dicam.

Stilus est quem reprehendo, supinus, languidus, & affectatâ imitatione uculâ fractus. Ut pueri pedes per delicias malè ponunt, & imitari varias discunt : sic iste, cum rectè scribere posset, maluit prauo elegantix studio flectere orationem & enervare. Magnos viros ea ætas sub magnanimo Leone tulit : sed quosdam qui in puerili illâ hæresi, ut religio iis esset scribere aut dicere aliud, quàm à Cicerone scriptum aut dictum, Inter eos Bembus. Itaque vniuersa scriptio composita & formata ad eum priscum : & omnia sic de re Venetâ, quasi de potenti illâ re Romanâ. Hoc, fero. etiâne verba omnia ex illorum moribus tracta ad hos nostros ? & ubi ea non sunt, nescio quid plurium ambitu dictum, quod assequi debeamus diuinando ? Hoc ut mea quidem mens est, damno : & fallor, aut tu & viri omnes mecum. Ecce. *Patres conscripti* semper, Venetorum Senatus : ipsæ Venetiæ *ἡ πόλις*, *Urbs* : anni numerati non à Christo nato, sed ab urbe conditâ : qui militiæ eorum *Πρόεδρος*, ubique *Imperator* : etiam tunc cum alienis auspiciis ductusq; militat, ut in bello Neapolitano Contarenus. Atq; hec inter minores noxias. Illa iam * *ῥαλατὰ καὶ ἐκ ἐπιεικείας* : * *ridicula & non toleranda.*
Rex Urbini, Rex Mantuæ, Rex Populoniæ, Rex Cameracensis. Quid censes eum dicere ? Duces. Atq; item Ducatus ipsos, Regna. Quin disertè etiam scribit, Gallorû Regem ab Imp. Maximiliano impetrasse, *ἵνα ἑαυτὸν Regem Mediolani diceret.* Heu vanitas ! quâne Cicero nouitium hunc titulum non nouit, confundendi minuti isti dynastæ fuerunt cum vero aliquo magnoque rege ? Saltem *Regulos* dixisset, & ferrem. Ab eâdem mente & causâ sunt hæc : *Sophi rex Armeniæ*, qui nobis Persarum : *rex Thracum*, qui nobis Turcarum. Tuam fidem, siue frontem potiùs, Bembe, ille tibi Thracum modò rex, cui bina

bina Imperia subjacent, & triginta amplius regna? Nec in titulis solum isti lusus, sed in nominibus ipsis. Quale illud de Ludouico Gallorum rege, quem *Aloysium* (magis potius scilicet) ubiq; appellat: & alibi cū facerā additiunculā, quē *isti* (qui isti? barbari nos & inepti) *Ludovicum* appellans. Quid, quodd etiam in diuinis rebus hæc sibi permittit? & Fides nostra non nisi *Persuasio* illi est; Excommunicatio, *Aquid* & *ig. ni interdictio*: Peccata morituro remittere, *Deos superos manesque illi placare*. Ipse Deus rarò in stilo aut animo: sed prisco ritu, *Dij immortales*; idque in seriis maximè sententiis aut rebus. Atque aded, quod omnem stultitiam superet, prudens ille senatus Venetus ad Iulium Pontificem, publicè scribit, *vis fidas diu immortalibus, quorum vicem geris in terris*. Felicem te gentis & patriæ, Bembe! quia si nostrum aliquis trans Alpes sic scripsisset, profectò non tulisset impune. Iam quæ periphrases in eo & circuitus verborum? Senatus Venetus dono misit Aloysio regi Gallorum *Aquilas sexaginta, ex earum genere quibus in aucupio ut reges consueverunt*. Quid Aquilas? Ita Falcones tibi dicere religio est? quā tamen voce? Iulius Firmicus vsus. Accipitres igitur dixisses, vero magis etsi minùs augusto verbo. Sed addis etiam *Reges* uti consueffe. Reges tantùm? rideo, & pergo. Scribis ibidem, *donatas regi pelles pretiosiores, canis ab summo inter nigrum colorem conspersas, ducentas*. Quæ istæ sunt? Genettas dicis, an potiùs Zebellinas? Quin, malùm, exprimis: & res nouas nouo aliquo nomine dicis? Si puritati sermonis tui metuis, adde, *ut vulgo dicimus*: nihil infuscas. At illud ambiguum etiam nunc me habet, quodd Iulius Pontifex *Consareno*, cū classem Hostiam adduxisset, *vinis Corsi carros sexdecim, boues sexdecim, hircos genisalibus defectis bis totidem dono misit*. Qui enim isti Hirci? maritine caprarum per delicias in Italiā exsecantur? an vis dicere Verueces? O Crasse, ò Heraclite, ridete. Quodd si ad Verba & Phrases etiam venio: benigna hercules materia cauillorum. Ecce scribit, *Velle se hominem suum Byzantium mittere*. Iterum: *Reip. hominem ad se missum*. quod nos diceremus, Actorem aut Legatum. *Turrim terream* appellat, Propugnaculum siue Aggerem è terrā. quo exemplo? *Sumpti, Tumulti, Senasi*, inflectit ad Plautinum æuum, cū reliqua omnia minimè antiquarij sermonis. *Neminem*

* Imò & inter cognomina prisca Romanorum Falcones.

unam

nam partem uniuersum. pro, Nullam: quia Ciceroni alibi Nemo de fœminâ dictum. Prooppidum sæpe, quod nos Suburbium: Prodominus, qui Vicedominus Venetis: itémque, Proimperator, & Proordines. putidè, vt sentio, aut nouè. Rebus suis uisus, crebrò & ad nausèâ, pro Timens aut Diffidens. quia idem ille Cicero semel fortasse, Vereor mihi. Senatus decreuit, ut eorum qui forsiter atque amanter ad flumen Tarnum contra Gallos temp. gesserant, ratio haberetur. Iterum: Praefectos, qui se omnes nec strenuè nec amanter eo bello gesserant, missos fecit. Sæpiusque. & illud Amanter inuitâ sanè Venere amat. Laueranus naves onerarias quas uor secum afferens. Hem! pro monstro est. Attulit? imò adduxit. Tamen iterat alibi: Legatus Baiægis equum Patribus attulit. γαλοῖα: & ineptè siue mari is venerit, siue terrâ. Pensionem annuam, quam posteri eius sequerentur, Senatus insinuit. Imò, quæ posteros eius sequeretur. Pesunt, ut quò celerius fieri potest, uia se dens. Solæcum est, nec à Latio sed ab Idiotismo Italorum. Plura sunt. cur ea colligam? Ipse uide. & fateberis pleraque talia affectatè atque improbè scribi; certè indecorè. In pueris ista vix ferimus: te virum, & in tam serio scripto, Bembe, deceant?

** ἰδὲ τι σὺ γὰρ*

Νὺ μάλα ὀφείναι ἱκεῖν ἐκ τῶν τῶνδε ἱερῶν.

At tu Doufa vale, & si quid temerè culpaui, mone. In Musæo meo. H. III.

** Neque te oportet Puerilia sectari. non enim ustrâ salus es.*

EPIST. LXII.

HENRICO BORBONIO, PRINCIPI DVMBARVM.

ILLVSTRIS SIM E Princeps, noua & prædicanda hæc humanitas, quâ ultro ad me scribis. Quis ego sum? vnus aliquis è vulgo litteratorum. Tu quis es? inter Galliarum primos, regiâ stirpe, & quod magis est, indole ac virtute. Atqui etiam amas me, & amicitiam meam (ita scribis) poscis. Illustre iuuenis, commutas nomina rerum. officium & cultum nos tibi debemus: amicitia est inter pares. Tamen & hanc, aut certè amorem, tibi spondeo: qui ita me cepisti, ut nihil magis in votis sit, quàm palam ostendere hunc

hunc in te affectum. Natales tui ad magna te vocant, ingenium ad summa : ecce me non solum approbatorem fauorémque tuæ laudis, sed voce & stilo præconem. Deum ego quæso, ut mentem hanc tibi, quâ ad optima optimosque accensus raperis, seruet ; & te afflicto regno. quod nisi per eiusmodi columnas stat, ruit.
Illustrissime Princeps vale. Kal. Augustis.

EPIST. LXIII.
ABRAM. ORTELIO.

COGNATVM tuum, mi Orteli, modestissimæ frontis & animi iuuenem eò libentiùs vidi, quia litteras à te attulit : nec eas tantum, sed & munus. Adiunxisti enim Tabulam Hispaniæ veteris, iucundam mihi & valdè opportunam hoc tempore, quo Liuium & bella Punica auditoribus meis publicè explano. Scis tu, quàm multa illic mentio passim & bellorum in Hispaniâ & locorum. Itaque & gratias tibi habeo, & te planè hortor ut eandem operam in Galliâ etiam nobis præstes. nam de Germaniâ iam effecisti. Tum si Illyricum voles, aut Græciam, aut Africam, iudicij tui esto. Cessaturum enim te non esse, omnino mihi persuasi, præsertim cum & grati labores tui sint, & otio (rebus illic tam quietis) iam abundes. Monauij amorem in me pridem noui, & nunc ex litteris eius recognoui. Oro, saluta amanter à me virum probum, doctum, & gratum mihi inter paucos. De Thraseâ meo, tu & ipse vrgetis, quid pollicear ? aliud mihi nunc sub manu : & eo absoluto, videbo quò me impetus, aut potius iudiciorum hæc aura feret. Nam, quidquid ego cõstans, tamen mi Orteli ægrè obduramus contra minutos istos & cottidianos morsus : præsertim vbi aliquid, quod tangere fines Pietatis videatur. Doctus scio, quid sit irritare hos Cantharos : qui omnia peruolant, & olim etiam ad cælum. Nosti apologum. Nos hîc in otio, an in longum ? nam minas iterum audimus & apparatus. Deo rem committo, qui publica ista ex sui numinis & nominis gloriâ dirigat, & te mi Orteli seruet. Lugd. Bar. i. v. Id. Decembr. 60. l. c. LXXXIX.

EPIST.

EPIST. LXIV. Amstelrodamum.

PETRO PAWIO.

QUID QUID damnaturi me Stoici nostri sint, misera-
tus sum & dolui duplicem tuum casum. Illum de amis-
so parente: hunc nouum, de libris & scriptis. Ego scio quan-
tum vtrumque vulnus sit, vtrumque expertus: & hoc po-
stremum in nostro animo valet, quod in multorum omnes
Fortunę. Nónne hæ diuitiæ nostræ sunt? suaui mellicia,
è tot scriptorum flosculis confecta. Et multa, vt breuitas
huius æui est, haud faciliè refinguntur. Addo, quodd nescio
quomodo delectant nos iuueniles illi & primi nostri labo-
res, quos velut primitias libauimus & intulimus in aram
hanc Musarum. Me vndecimum iam annum carentem pa-
triâ vides, itémque agris & opibus, quas mihi Deus modic-
as, sed ad meum vsum vberes dederat: tamen mihi crede,
nulla iactura propius mihi cor tetigit illâ librorum, quam
feci in Louanienſi vrbe. Subitò enim abeundum fuit, & nisi
sic abissem, numquam abissem. Tuas miseras narras, in-
quis: sic me solaris? Ego verò, mi Pauwi, vel sic. Parentem
alterum amisisti: ego vtrumque. Libros naufragio: ego,
quod magis mordeat, furto. Quid tibi igitur eximium
euenit, quod eximiè doleas? Fero meum casum, quem
non muto: tu quoque fac, hoc exemplo. Vis communia
illa me dicere? Hominem te esse: Euenire hæc in vitâ:
Deum voluisse: Dolendo nihil te profecturum? Hęc om-
nia verissimè possem: sed subiici ea tibi à te scio, aut cer-
tè ab ijs qui apud te. Ego simpliciter & pro amico ago,
& hortor te ad incommoda pari mecum mente ferenda.
De munere tuo apud nos moneri nolo. semel dicam, quid-
quid mearum virium erit, faciam: etsi nihil, in re quæ ali-
eni arbitrij est, polliceri possum de effectu. Iudicium meum
& commendationem largiter habebis. Vtrumque auun-
culum tuum amicè à me saluta: & Henrico hoc amplius
huncia, benè redditos mihi nummos quos Hamburgo
acceperat: etsi puto eum id scire. Vale. Postrid. Idus
Nouembr.

EPIST.

EPIST. LXV. Lutetiam.
IACOBO AVGVSTO THVANO.

DIV, mi Thuane, siliuisti; nec eò minùs tamen, vt spero, amasti. Spero ? imò video, cum ex epistolâ tuâ amicissimè scriptâ, cum ex munere quod beniuolè adiungis. Amo illam, & hoc laudo: argumento eximium, tractatum arduum, & in quo verè alti atque acris ingenij tui signum. Perplexâ illa & breuia, tam aliena non solum à sermonibus nostris, sed à moribus, vertere magna laus sit: quid carmine & versu illigare ? & id dilucidè atque eleganter. Non blandiar, sed, mihi crede, rem magnam confecisti, inuidendam celerius quàm imitandam. Nobis humilior per hos dies labor, in additiunculis ad Commentarium Cornelianum. *Curas Secundas* appellauì, ab ipsâ re. Velim non videas solum, sed censeas: quoniam illud cuiusuis est, hoc verè amici. Cuius ille magnus, estne apud vos ? ego ita accepi. Si est, eius causâ nihil doleo: sed periit illa, cui ipse anima, Schola Bituricensis. O virum, quem miror, quem amo, què vtinam complecti mihi fas ante excessum ! Scaliger quid ? valere intelligo, sed cessare. Non sic oportuit ingenium natum ad tam magna. Si piget huius sæculi (nec immeritò) at cogitet natorum natos. Res apud vos, vt audio, mirificè calent. Si vera adferuntur, nihil inuidebimus vestræ quieti. Nos Velleium, Florum, Liniu ordine cogitamus. deus mihi vires, & ò vtinam copiam iudiciorum vestrorum ! Nam hîc ego in solitudine: vna vrbs vestra abundat supra reliquam Europam. Librum tuum, quod volueras, misi ad L. Drusium. responsum ecce habes. Ecquid tu, ecquid alij vestri parent, velim scire: si quid tamen per has turbas. Vale
Lugd. Bat. III. Non. Iun.

EPIST. LXVI.
THEODORO CANTERO.

QUOD silentium excuses apud me, mi Cantere, nihil est. Siluerunt tuæ litteræ ? at non amor: quem viuere in te scio & spirare. Quòd tamen occupationibus meis id ascribis:

ascribis: nolo. Cantero meo non ego semper vaco: verè
dicam. Tuae probitas & modestis, in litteris studium, in lit-
teratis amor, ad amissionem tibi tuo iure apud me dederunt
inter primos amicos. eaque vtere: numquam non Lippius
sibi pareat, leuato, vt sic dicam, velo. Iuvenalem quòd doceri
eorum à me velles, & probas quæ in eo legi, gaudeo: sed ve-
reor vt id ex omnium gustu sit, qui volunt Historias & alia
(vt censeat) magis ardua, à me legi. Ego tamen scriptorem
cum inter apprime utiles numero, & dignum serio inter-
prete & accurato. Itaque occasione capta Satyræ vnam
publicè prælegi, sed extra ordinem & *ut ita dixerim*. Siquid
vtrâ sentabo, vtrâ libro quem mihi offers: et si ipse bina
exemplaria habeam satis proba. Sed tu quid agis? nouum
aliquid cogitas? an Arnobium refingis? Colligo enim ex
epistola tua nec hanc quidem curam te posuisse. Cupis vt
ad Quintium scribam pro Excerptis exemplaris Regij:
quod facturum me polliceor primâ occasione. Ceterum in
republicâ an apud vos quies? ita videtur. Vnam & con-
cordiam cum finitimis prouinciis, sine quibus firmum nihil
esse vobis potest contra hostem. Benè, quòd ille alibi di-
stringitur, eoque simultates exercere vacuum nobis fuit.
Classis illa magna ab Occidente, nunc apud Orcadas fra-
re dicitur, expectare ventum quòd redeat ad incepta. Vi-
debimus quòd recident magni isti & planè regij conatus.
Latrocinia adhuc fuerunt, nunc bella. Heus tu, audisti?
captiuum Hagæ Hispanum Doctorem Medicum esse, vi-
rum litteratum (mirare in Hispano) Latinè disertum, car-
minis etiam pangendi non ignarum? Is ad nos scripsit, &
subleuari miseriam suam cupit vt consecrarei eorundem
studiorum. Fecimus in parte. Vale mi Cantere. Lugd. Bat.
Postrid. Kal. Septemb. 15. LXXXIII.

EPIST. LXVII.

IOSEPHO CONSALVES.

ALTERA scriptione me occupas, priusquam priori re-
sponderim. Et cur sili? non tui contemptu, aut negli-
gentiâ: absit, sed quia ipse venire Hagam parabam, & in
sermone vberius liberiusque tecum agere, quàm litteris
E possem.

possem. Id consilium meum euectio vestra subita impediit
& prius audiui Medemblicæ vos esse, quam ituros cognov-
issem. Excusa ergo silentium à causâ iustâ. At nunc scribo,
& te, mi Iosephe, per deum & per salutem tuam rogo,
vti animum attollas contra Fortunæ vehementem hunc
ictum. In carcere es, à tuis & à patriâ remotus: quæ grâti-
a esse fateor his, qui parùm exploratos habent casus & res
humanas. Te quid hîc fugiat? si vsu non didicisti, quàm
fluxa & caduca hæc omnia nostra, imò & nos simus: hausi-
sti cerè è litteris, & illæ tibi millena exempla suppedita-
runt casuum similium aut grauiorum. Tricæ & spinæ, hæc
omnis vita: & falleris, si quæris in eâ gaudiorum flores.
Nos ipsi, quid?

Præter hæc solitariis, paullisper sumus.

* peregrinati-
onem quan-
dam esse hanc
vitam.

Abeunt hæc vana, & nos abimus: nec quicquam firmi, nisi
in firmo illo loco. A Platone tuo didicisti, * *capitulum* *quidam* *no-*
stra *in* *his*. Hæc cogita, & propriè ad tuum casum, assidu-
um & pæne sollemnem hunc esse fortunæ ludum. Quid cre-
brius in omni memoriâ, quàm carcer? quæ conditio aut
ordo ab eo liber? Nobiles, ignobiles; seruos & reges acce-
pit, & capiet. Persens ille Maædoniæ rex, scepro simul &
libertate spoliatus, spiritum non traxit solum in carcerem,
sed effudit. Idem Gentio, Iugurthæ, Ptolemæis aliquot e-
uenerunt, ne ad vetera te mittam, tua gens, illi ipsi Hispani,
regem Galliæ Franciscum in custodiâ habuistis, & reges
Mexicanum & Peruanum etiam in vinculis. Hæc sortem hu-
manam! nasci, dolere, mori. Ecce tamen felices inter omnes
misertas, hoc vno Christiani: quod via nobis per hæc ad a-
liam vitam, in quâ gaudiorum nec modum ullum esse sei-
mus, nec finem. Huc aspiremus, hæc spernamus: & vocem
illam ex pectore efferamus, *Dissolui velle, & ossa cum Christo*.
Mitto ad te libellos nostros De Constantiâ, quos petiisti
magis tamen ad Sacros libros te hortet, & quibus vera
solatia petas omnium malorum. Mitte ad te Biblia mi-
nuscula, vti cupis, quum primùm nancisci potero. Nam
Antuerpiâ petenda sunt: quoniam hîc inopia eiusmodi
exemplarium. Vale Clarissime Doctor, & confide. Vixit
Deus. Lugduni Batavorum vi. Eid. Nouembr. 60. 13.
XXCIIIX.

EPIST. LXVIII. Hagam.

MICH. HYRALTO HOSPITALI.

TVN ad me ultro non scribis tantum, sed & venis? tu ille maximi viri magnus nepos? O mihi iucundum lectu Hospitalis nomen, quod nisi iure quodam sanguinis ferres, posses similitudinis & exempli. Scripta illius per te edita, dudum vidi, & habeo (certum me scito dicere) vt Homeri libros rex ille Magnus. Litteratius aliquid edi fortasse potuit & poterit; nego quidquam litteratius & prudentius simul. Pulchra hæc coniunctio; & quæ nisi sit, abite qui in studijs queritis solidam & veram laudem: me iudice non feretis. Quod amanter Hagam vocas, imò lectoribus missis pænè ducis: ignosce si non pareo. parebo. Nam dies Mercurij, qui feriatu nobis est, nisi quid interuenit, tibi me sistet. Ita dico, non vt occupationes excipiam aut talia impedimenta: sed vt vnicum morbum. qui etiam à vadimonio, vt scis, excusat. Ego autem iam annos aliquor nescio quomodo non tenui solum, sed incertâ valetudine: nec quicquam promittere de me non dicam in diem possum, sed in horam. Tamen fauebit & faciet Genius meus, spero. eo magis quod non ad seria vocor (cum Teridate quid mihi?) sed ad risus & Plauti mei sales. O te virum argutum! qui vidisti, quo yno possum capi. Veniam, veniam, & hic tecum. Vale. I I. Non. Septemb.

EPIST. LXIX.

FR. RAPHELENGIO filio S. D.

CARMINATA tua de me legi: proba & arguta. & in quibus hoc vnum moneo, vt videas sic me deinceps laudes nequid offendas eos apud quos viuis. Temporum non ignari sumus: cum quibus pugnare te nolo, etsi haud seruiliter seruire. Apud te & interiorem tuum animum liber esto, recti iudicij & sensus: in sermone interdum tempera, nec offende qui possunt offendere. Sapientia vera firma est, nō tamen elata: non timet pericula, sed nec prouocat aut lacerat. Ascanij illius apud poetam iuuenilis nimis ardor est, qui

Opas aprum, aus fuluum descendere monte leonem.

Non ita nos, qui abunde fortes sumus si excipimus, non etiam

am incurrimus in discrimen. Plura vellem, non vult hoc
 æuum. Senecæ Excerpta tua, accepi: & erunt vsui, si deus
 volet. Nam ego atro & adiutum ferid volo scriptorem il-
 lum, præceptis optimum si non vitâ. Quamquam in ipsâ
 vitâ, si consideres, præponderant vilius aut seruilibus, rec-
 tarius facta. Certe extremus ille Actus si in fabulis poscit
 palmam: laudabilis valde in isto, lute doles & culpas, quæ
 ad Polybium scripsit, vt opinor, exsul. Quid facias? verè
 tunc iacuis: nec credam animo eius plene adhuc impres-
 sum à Sapientiâ robur. Ego non tam miror scripsisse ea ho-
 minem, quàm indignor edidisse. Quiddam temporibus sa-
 pe damus, sed furim & apud vnum alterumue: quod non
 nisi propudium aliquod hominis diuulget. Sed de isto ali-
 da, & fortasse Ad ipsum. Esse qui opinionem tuam sefelle-
 rint in amore & honore litterarum: non miror. Per bella
 civilia non spirant Musarum venti. Tamen, mihi crede, ille
 viuens, & in portum venient inter medias turbas & naufragia
 mulierum. Tu eis adhære, & Pierati ac Virtuti inprimis:
 sine quibus nec verè honestus vnquam eris, nec Me-
 us. In nummo Orteliano (frater tuus me consuluit) nihil
 video, nisi ipsum sciam & quæ adiuncta: id est, quo tempo-
 re, quid symboli. &c. Lugduni nostræ, 11. Kal. Nouemb.
 1573. LXXVIII.

EPIST. LXX. Burdigalam,

PETRO BRACHIO.

LITTERAS à te accepi, mi Brachi, bene amicas. Etiam-
 Line amor ad me penetrat è locis tam longinquis? nec
 tamen de te miror, qui totus es ipse Amor, sed fidus ille
 honestusque. Ita me Fama & tui similes ametis, vt cor mi-
 hi retigit tam plus ille tuus in tuam affectus. O exemplum
 in omni æuoratum! & magis in isto, quo non solum desin-
 tus laudanda facere, sed etiam laudare. Liuior & obrecta-
 to passim, bonorum operum impedimenta aut venena.
 Quid tamen te moerentur? qui vitæ delinimenta projicere
 & conculcare potuisti, nonne facile ista? Mihi constantia
 tua admirabilis est, amicitia grata, scripta nuper visa &
 probata. Nam tulit ea ad me noster Doula, quem nihil e-
 iusmodi florum, quos Musarum vspiam hortus alit, potest
 fallere.

fallere. Tu verò salve poeta, non potes ingenio valis, moribus iuxta Socrates omnes aut Catones. Ab eis filio habes carmen quale petisti. Cur non à me? Iuro salutem meam, ab aliquot annis illud tale iam scripsisse, & vix posse. Morbi quid habeam, tenes: & quàm non per eum alacris animus & poetaster. Ignoscere volui, sed hoc tantùm. Tamen aliàs videbo, & si quis etiam huius me adspirabit ex illo vestro & veteri meo fonte; seruiet caelesti tux AMATAE. Nunc festinabat Faius Hospitalij magni nepos, cui litteras has dabam. Vale, & qui constantis amoris exemplum es, constanter etiam me ama.

EPIST. LXXI.

IANO LERNUTIO.

LITTERAS tuas ad Coluium vidi, non ad me: nec indignor. Illud indignor, quòd tam diu in tristissimo illo squallore sedes, & nonnullà tuà culpā. Quid expectas? liberari quid? nunquam fiet. Scribamus omnes, & ad omnes: nunquam nisi minis extis placabimus tuum illum. Direm. Fuge, fuge, ab Acheronte: praesertim cum de Irenes accessu nulla vltra spes. Decedet aliquid rebus tuis. Vbi sapientia? hoc scilicet mauis, ut tibi? Pereant illa omnia, dum saluus nobis noster Lernutius. Quanquam nonnemini, quem non nomino, exigua sit è magno metallo illa rasura. Sed qualisqualis, ferenda, subeunda. Alià viā qui effugium tibi esse suadent, non suadent ut amici. Torqueor cum hæc scribo. Tūc illis aliquid credis, quibus ne quid ego crederem, tu mihi primus auctor? Sperne, & sape. Litterulas cogitas, & nostras deas. valde scilicet gratiosas apud illos & militares. In pretio precium est, mi Lernuti: & cetera in fronte grata sunt & verba. Verba ego tibi non dabo. Siquid possum, non pete, sed iube: siquid non possum, abstine tormentum mihi dare, cui hoc satis tormēti, quòd tutam diu in tormento. In Rogerio specula si qua erat ille nunc in Daniā. Ad Tho. Henragium bis scripsi, sine responso. Praefectus Briellanus & per eum rogatus. Vissinganus scripserunt, sed non alio effectu, quàm ut melius tui habereris. Ipse mihi Briellanus coram dixit (prode autem nouit hominem) precibus aut intercessionibus solā

nunquam te liberandum. Habes meam sententiam. vtinam
ad eam tua inclinet, & omittas aliquid siue de constantiâ
illâ tuâ, siue de rigore! Quod mihi, hoc amicis & notis om-
nibus tuis videbatur. Cistas & quæ in iis, confecto rerum
Indice, traditas scito Sayonio cognato tuo. ille porro misit,
quod debuit: & credo, iam appulisse. Nos cum certum ali-
quid in rebus nostris statuerimus, te non celabimus. Vale,
& illinc euade, si nos valere vis. x v. Idus Septembr. 60. 10.
LXXXIX.

EPIST. LXXII.

THEOD. LEEWIO.

De silentio ne excusa, aut me accusas. Nónne & ego si-
lui? Sed profectò, quòd aliàs scripsi, seriùs & fortis iste
amor delectatur quidem fomentis litterarum, sed & sine
iis viuit. Noster, vt spero, æternùm. Cogitatio eum pascit,
cùm non sermo. De pede tuo molestum mihi audire: idque
ex meo sensu. Nam ego eam partem tam caram quàm ip-
sum caput habeo: cui vita sedentaria, non sit vita. Scis
quàm ambulatione delecter & motu. Cura eam igitur, sed
lentè & molliter, quia nerui reduci ad officium volunt, non
cogi. Filium tibi agnatum ex animo gratulor. deum precor
vt is tibi hæres sit non opum magis, quàm animi & virtu-
tum. Crescat, crescat. Ego illum & te videbo, cùm primùm
se aperuerit & diffuderit stricta hæc aura. Nónne in mediâ
hieme etiam nunc videmur? Quòd carellum illum diu mihi
visum & simul amatum offers: agnosco amorem. Accipio:
& habeo pro munere magis mihi caro, quàm si gemmas &
te vel aurum. Non rideo. amavi à puero totum hoc genus,
& video idem fecisse præstantes aliquot animas ab ævo
prisco. Telemachus ille Homèri in concionem etiam vênit
canibus duobus affectis; & Patroclo fuisse nouem * *νῦν*
ῥογῶν *ἑσθλῶν* idem vates tradit. Non enim ad venationem so-
lum aut Dianæ studium: sed ad voluptatem & tutelam ha-
beant.

Ad summam mitte, sed per fidum aliquem: ego cum paulò amplius amabo etiam tuâ mittentis causâ. Sed bonâ fide, yxorcula non ringitur? carere eo potest, aut vult? absit ut iratam habeam tuam lunonem: quamquam ea rami mitis,

* cases men-
series.

ut nesciam an habeat bilem. Sed cā lege ramen mittito, si
voler illa. De rep. nostrā non vanē asseris pendere eam
ab alienā. Ita est. in Galliā certamen nostrum cernitur : &
quibz exitus expectandus & nobis. Vt cymba magnæ ali-
cui naui annexa, ita nos Galliz sumus. imō pleraque aded
Europa. Expectemus euentum fortes, erecti, & si volumus
numquam serui Poeta Ennius olim egregie :

Ha libertas est, qui pectus parum et firmum gelissas.

Alia res obnoxia nocte in obscura latens.

Tale pectus induamus, non concutient nos omnia huma-
na. Vale, & vxori tuæ salutem dicito, pusionem etiam tuum
à me suauiare. Lugd. Bat. v i i. Kal. April.

EPIST. LXXIII. Lutetiam.

FEDERICO MORELLO V. C.

TUUS ille es, mi Morelle, qui amicitiz meæ fores suavi-
ter pulsas : ades, ades, nemo hoc anno gratior mihi
hospes. Praesertim qui Florente illo comitatus ad me venis:
quem quis excludat, nisi quem Gratiz & omnes Musæ ?
Nam profecto illud Siculi vatis in eum conuenit.

*Deus bonæ quæ me delectarunt illa Tragica eius siue Co-
mica? Altera res tentata magno nostro Scaligero, altera
nec illi. Gratulare viro: cuius ego labori fauco, & maxime
argumento. O quando nos & vos inuiset candidi illa Diua?
Si quando; certè ego recto pede ad vos, mihi populariter
tam amicos. Libellos epistolæ tuæ adiunctos percucurri:
sed hoc tantum. nam herè demum accepi, cum in viâ diu-
tule hæssissent. Amaui & exosculatus sum suum iudicium in
Thebaide, quam voluisti etiam producere in illud Europæ
theatrum. Age, age, sic oportet: inferere inquam iuuentuti
non ea quæ probantur maxime, sed quæ probanda. Certè
illa fabula sublimis & ætherij spiritus est, & soni in versibus
supra omnes tubas. Tu, qui legisti, agnoscis. Notas ad eam
Florentis vidi, & amaui. Cui à me dicito, scriptum illum vi-
tæcum non in externo & ambizioso isto amicorum albo, sed
cum paucis & meo opere dæmonis. Qui quod elogia aliquot
tam amica mihi tribuit: quædam non agnosco, in quibus-
dam nec ignosco. Irascor in illo ad Thebaidem, quod me*

Prætoris magni loco habet, se nec lixæ. Apoge immodestam hanc modestiam: & ita me nōrit atque estimet, vclut am se. Eiusmodi viri (non sinuoso pectore hoc dico) magnus honos mihi, si non affecit me, sed collegæ. Illa iudicia eius de Scaligero parte castigatiora, & planè ex meo sensu. Laudabilior ipse apud me, ob eas laudes. Nam quod de Tullio dixit, venis magister, *Professisse multum cui in placere*, ego verius, Magnum esse cui Iulius iste magnus. Cuius ego vitam iamdiu habeo mittere in scripta, si aliquod mihi auxilium ab his qui interiora & minuta illa vitæ nōrunt. Nam maxima nobis patent, miræ & ingeniosa de se abibi atque abibi scripsione. Tu mi Morelle, vt claudam & coercam animum nimis se diffundentem, me amare perges, vel constantiz tuæ causâ: ego quid è te serio, per vestigia Turnebi nostri & munera euntem ad illud ipsum veræ gloriæ culmen. Lugd. Bat. vi. Id. Decemb. m. d. c. lxxviii

EPIST. LXXIIII

HADRIANO SARAVIA.

QVOD siuiffe me scribis, miror & doleo: eum plenè & serio responderim ad priores omnes literas tuas. Quas ab aliquo iam interuallo nullas vidi, præter has querulas & breues, sed idè mihi gratas, quia tales. Nisi & me & meos amares, non quereris de officij huius intermissione. Illud grauius, quod de morte filij tui (licet vnici) scribis: in quo, numquam ex animo gaudeam, nisi ex animo sum tributus. Amabam modestissimum ingenium, nec vitæ laudandum, ne desiderium & causas dolendi tibi angeamus. Seis communem legem, dei ab æterno decretum, & aliis quæ alij hauriant à tuo fonte. Hæc ipso tibi nunc instilla. Imus hoc omnes, mi Saravia: nec stangimur, sed leuiter alter alterum antecimus. O beatè, qui in bestia ista mortali nam hic etiam in optimo statu, quid nisi miseris & quantis in his publicis Europæ ruinis! Nam nunc etiam totam & intero nemo prudens non videt. Gensbam Politicæ nostræ polle me mittere sub hoc tempus, trita dæ quæterna solis etiam mince resiliant. Firmioris attendi quædam legem, probaturum me id Operis, nunquam in quædam, & in hac spem scilicet salutem dæbam. The

mem Heneagium à me salutes velim, virum Musis & mihi
valde carum. III. Kal. Sextil.

EPIST. LXXV.

FR. RAPHELENGIO Filio.

STUECANUM tuum sub vesperam accepi, & cum ipsum ad
sternam libavi. Placet serid. Perge, perge. è male cospisti
si hie desinis. Salus tantum, quod dicitur, nobis mouisti;
exple desiderii vberiore aliquà mensà. Quid tam propriū
huic studio quod auum tuum immortalem reddidit, quàm
Critice? quem si adiungis iudicio, vt cospisti, et opportune:
non rem solum magnam feceris, sed famam. Neutrā ha-
runt contemne, et si aliquid ante eas pone. In poetis aliis ve-
lim te simile aliquid aggredi. an in Iuvenale? iurabo: aut
in quocunque alto, quem leges. Nam hoc Poëtices studi-
um, et in ea emendandā labor, non dedecet hanc aetatem.
Postea ad grauiora te ducam. Hortamina quæ nuper ad te
scripra misi, credo legisti et imbibisti. O vtinam! vtinam
erigas, inquam, te, et vno certoque tenore eas, alacer sem-
per et vegetus, quid non effecture? Velim ad me serid et li-
bere scribas: siquid est quod te mordeat aut absterreat, de-
pones in fidem et amicum planè sinum: nec id tantum, sed
etiam auxiliacram. Nam ego te, mi Raphelengi, quam-
diu ero, non desoram: et iurabo consiliis et quā aliā re po-
tero. Confide, cum leui non medico solum, sed amico tibi
ret erit iudica si quid est morbi. Spero sanè nihil esse, et scio
causam tibi non præberi ab Auo, qui te amat vt ex se na-
tum, non vt nepotem: tamen cum interdum iacere te ex-
listeris tuis intellego, suspicor nescio quid non esse ad tuum
sensum. Etiam et mores illos noui, torquent? indica. si
concoquere non potes, subueniet *improba*. Ego scio non
omni ingenio conuenire, quod Homerus Marti suo ascri-
bit, *ἀσπιδόμορος*. Reperiemus quod ex vsu tuo fiat, et cum
gratia tuorum. Deum rogo vt te firmet, iuueniles leuēque
animi motus tollat: quibus subici te non ignoras, et vin-
cere eodem debere ac paulatim atresere, hoc quoque non
ignoras. Vale. Rx vrbis nostræ veteri. VI. Id. Nouemb.

Optimo Oratio salutem. Nos è Nundinis nec litte-
rar, nec Catalogis: satis serid restrinor carant aut co-
gimur?
EP.

EP. LXXVI. Francofurtum ad Oderam.

FRANCISCO HILDESHEIMIO.

Tua benigna tua salutatio meritis litteras meas elicit.
 Tunc breues. Multa mihi tribuis, Vir clarissime, sed vere
 ut ut amore inductus, qui in hanc laudis partem non bonus
 iudex. Ego te amo ob amorem, et serio deinceps censes in
 ter meos. Quod si in Germaniam aut loca propinquiora
 vinquam venero (ita autem statui) crebrioribus istis li-
 terarum alloquiis fouebitur amicitiae haec verba. Sin hic
 mansero, profecto id arduum in tanto intervallo. Rara
 nobis homines illuc, nisi ad mercatus Francofurtenses nec
 issempert certis. De Plinij loco eruditè disseris, nec quid-
 quam addidero aut mutauero in tuis dictis. Maeste! virum
 te esse video, quales in illo orbe pauci. Sed, nisi fallor, breui
 eas quoque oras illustrabit melior hic Phoebus. Vale. Lugd.
 Bat. postrid. Kal. Sextil.

EPIST. LXXVII. Antuerpiam.

CHRIST. PLANTINO.

Mi amice, nulla vnquam epistola tua aut gratior mihi
 aut tristior fuit hac postrema. Languida manu scripi-
 onem tuam nimis exosculatus sum, & seruaabo pignus fidis-
 simi inter nos amoris. ac dolui in tua afflictissima * vale-
 dine, quam tamen mens mihi dicitur & praesagit iam esse
 mellorem. O deus, & tu, facite me compotem huius voti!
 Aliud nihil scribo nisi hoc. quicquid à me factum voles eti-
 am cum me praecedes & in vili hac terrâ non eris, impera-
 non viuum magis amari, quam postea verè viuum amabo.
 Salue, Salue, Salue.

* Quae illi
 postrema.

EPIST. LXXVIII.

FR. RAPHELENGIO filio.

Certe, mi Raphelengi, tristi nuncio percutti sumus.
 Tristi: nec cuiquam vestrum qui sanguine nuntiatus
 aut in amando cessi, aut nunc in dolendo. Amisisti tu auium
 optimum alij patrem, ego amicum, sanctum nomen & sa-
 rum hodie in terris. Heu mi Plantine, quis mihi post re-
 cer? nemo, non magis quam ante te talis quisquam fuit.
 Beatum

Beatum quidem te qui extra præsens, & imminens omne
 discrimen, extra molestias quæ senile etiam caput tuum
 circumstabant: at nos volumur & reuolumur in medio
 æstu. Tu mi fili multum amisisti, in omni fortunâ tuâ cō-
 filium, solatium, opes. Amabat te, hoc scio. Sed seramus, et
 illius maximè exemplo (in quo enim hæc virtus clarior?)
 prompti volentēque sequamur magnum illum Deum.
 Scripsissem ad Moretum et heredes, sed ita me salua amet,
 vt ego minimè aptus sum ad solandum. Non quia iaceam
 (hoc dedecus Constantiæ nostræ non imprimam) sed quia
 haud ita firmiter stem, vt erigere alios possim. Vacillo ipse,
 et rationum idemtidem fulcro me sustento. Ad te nuper
 breuiter scripsi de Italiâ. nunc hoc addo, omnino ad nos
 venias, priusquam in alterutram partem aliquid decidas.
 E re tuâ erit. nec quicquam suadebimus, non dicam præter
 utilitatem, sed fortasse nec tuam voluntatem. Ades. Post.
 Idus Iul. co. I. c. LXXXIX.

EPIST. LXXIX. Romam.
 FRANCISCO BENCIO.

TANDEM, tandem, vnas à te litteras. Nam et ego or-
 diar à querelâ. Tu ne misisse quidem fateris: ego scrip-
 sisse serid me testor, sed tamen frustra. Quæ autem mea cul-
 pa est, si homines parum fidi hodie aut diligentes? Ego te,
 mi frater, diligo: et numquam suauissimam illam consue-
 tudinem nostram ruminor, sine interioris animi motu. Tug
 litteræ me excitant, et velut adspirant in hoc languore no-
 stro vitalem aliquam auram. O terra, ô viri! vtinam per vi-
 res aut tempora vos registem! Sed ego, mi Bençi, inclino,
 non tam æuo fractus (eâ parte adhuc vireo) quàm lento et
 nescio quo intestino morbo. qui tamen vitæ officia atque
 ipsa studia leuiter interpellat. Vos iacturam ante biennium
 in Mureto fecistis: cuius Senecam, extremum opus, om-
 nino probamus. Orationem tuam in eius funere, et quic-
 quid tuum, vidisse velim. Rarò ad nos veniunt melioris
 cæli illæ deliciae: et possunt tamen per Plantinum. Ad
 eum virum mitte, quidquid ad me voles: et in primis (per
 sacrum illum Amorem te rogo) si quid editum à te, aut e-
 dendum. Censuram vis? libera erit. Laudes? effusa: nec a-
 lius

In hoc die id fecerit magis ex affectu. Amo, amo, primo
 los inderignes, et in his purior liquefco. Illustrissimum Si-
 letum superesse apud vos gaudeo, columnam perfectissimam
 virtutis et doctrine. Fulvio Ursino quid sit, quid Latino La-
 tinio optimo sciam, gratum si per te sciero: et si à me eo fa-
 luxabit. Edidi quædam nuper, sed leuia, nec nunc mitten-
 da. Vale, et me ama tui et probitatis amantem. In Bat. prid.
 Kal. Sept. .o. Id. LXXXIX.

EPIST. LXXX.

GERARDO TUNINGIO.

Ad litteras tuas, mi Tuningi, breuiter respondeo: et hoc
 ipsum amoris est, quod respondeo. Nam etsi vis illi
 morbi me reliquit, tamen languor et debilitas manet: nec
 mens aut manus satis apta ad suum munus. At ego te ex-
 animo amo, et crescenti virtuti tuæ faueo: eoque expressi
 mihi hæc scriptio, eius iudicij mei index. In foro versari u-
 iam credo: et quanquam res nondum valent (tempus ista
 adfert) tamen carceris tibi aperti ad cursum. Stadium hoc
 sub initia molestum et arduum fortasse videbitur: dies mol-
 liet, et scopus qui tibi in oculis esse debet, cum Lucro Ho-
 nor. Dignitas enim et splendor plerumque ab isto campo.
 Ego ad amicos meos cum scribam, non deero te commen-
 dare de eâ novâ quâ te novi. Tu confide. sponsor ego tibi, si
 perges hac Virtutis et Modestiae viâ, quâ coepisti, de opti-
 mo successu. Vale, et duo illa, ac me vna, ama. Lugd. nostræ
 Bat. v. Kal. Decemb.

EPIST. LXXXI.

THEODORO CANTERO.

Cum mutationem rerum audiri, quæ apud vos facta,
 clatatus sanè sum, quia omnia in melius versa et mor-
 destius: nec tamen valde miratus, quoniam vescerem illum
 statum violentum et turbidum, sciebam non posse esse dur-
 turum. Illud nescio an letari debeam, et potissimum ele-
 sum qui claudum cernens in hac tempestate. honori tuo
 quidem gratulor, sedque amicissimum animo: sed molestias
 video, potius adeo discrimen etiam quod adiuturum, nisi
 eleuaueris te dirigat et seruet ille qui te huc destinauit: id
 quod

quod spero, et eum ex affectu rogo. Illud ego valdè sollicitè
suadeam, ita clementer et leniter omnia nunc administra-
ri, ut vix appareat conuersum esse orbem rerum: appareat,
inquam, dolore cuiusquam aut poena. Vltio et affectus
seponantur, et satis sit (meo quidem iudicio) inuitiles homi-
nes remoueri ab reip. administratione, nisi si quis est vultus
aut alter, qui palàm in eà se gesserit malà fraude. Sed nec
omnia subito mutanda, etiam quæ mutari melior ratio sua-
det: lentè, lentè, et minimo sono. Pro nostro Arcerio soli-
citor. manebit illi sua conditio? velim, quod in te sit inues.
Non enim puto virū è calidis illis esse, qui omnia et omnes
turbant. Thinnius noster an redierit, nondum audimus.
omnino ego opinor: et ad mouendum iterum rebus vultum
peruissimum rerum, quod cum sciero, ad eum scribam. De
Prætoris reditu, audiui: et velim meo nomine illi gratule-
ris. Nisi aura hæc turbida impediret, ego sanè ad vos euola-
rem, et facerem linguà quod nunc stilo. De filiis tuis, ij mi-
hi curæ erunt. Sæpe me adeant, semper mihi grati. Vale. x. v.
Idus Octobr.

EPIST. LXXXII. *Præstantiam.*
IACOBO MONAVIO.

LITTERARUM tuarū à se gratarū, mi Monavi, hoc asperum
habuerunt & triste, quod nunciârunt de morte Andree
Dudithij, magni & sapientis viri. Qui etsi præter ætatem
nihil passus videri potest, aut præter communem illam le-
gem: tamen profectò dolori est, & amicum nos amisisse, &
Germaniam in hoc statu rerum spoliataz notæ modestiæ
& prudentiæ virò. Nam in aulis Principum, quàm multi
passim, ut sic dicam, incendiarij turbarum, & qui ^{ignem ad} *ignem.*
addunt? à quorum ingenio alienissimus hic noster, natus
sedare ciuiles istas tempestates, non excitare. Sed deo pa-
cis visum vocare ad se istum Pacatorem: idèoque speramus,
in Constantiæ nostræ monitis fixi. De amore tuo in me,
gratiam non habeo solùm, sed refero, quomodo? amando.
atque ego te vultum hoc pretium expectare scio tui affec-
tus. Mihi quidem iucundum & quasi pabulum quoddam
studiorum est, emeri non tam à magnis, quàm ab eruditis
& viris quoque probis virisquæ in classe te scio esse, optime
Monavi.

Monau. Nos valdè nunc distringebamur editione Politicorum, quod opus Regibus Principibusque scriptum, vix nam vsui quoque iis sit? quod non despero, si capere tamen poterunt eius generis scripta. Sed deus videbit, ego arduo labore defunctum me scio, & soluto pede ad mitiora & planiora iturum. Thraseas noster omninò differendus est, & te aliòque rogo, ne quis me roget. Vale Clarissime Monau, reliquum in iis locis affectus mei fulcrum. Nonis Iuniis.

EPIST. LXXXIII.

LEVINO CALVARDO.

SCRIPTIO tua mihi grata, & scribendi causa. Amoris me, & humanitas in adfectos te impulit: quorum utramque amo, & hanc etiam laudo. At illud mihi iuxta & tibi nouum, fuisse in eo grege Hispano hominem Latinas quoque litteras doctum, & doctorum amantem: cui auxilium, aut certe solatium, meritò debemus. Id, quod in me est, non faciam solum sedulo, tam amicè præsertim tuâ rogatione inuitatus, sed iam feci. Conueni quosdam qui cum Pretore huius vrbis agant, qui nunc eam cepit, & in cuius hic est manu. Videbo an in urbem nostram adduci possit, eamque habere pro custodia. Sanè Musarum illum alumnus æquo iure censeri cum Barbaris, ignominia nostra fit mihi Calvarde. quem ex animo saluere iubeo, & me amantem tu quoque amare. xvi. Kal. Septembr.

EPIST. LXXXIV.

DOMINICO BAUDIO.

PLVS CVLAS à te litteras accepi, fateor: ad quas filii, non voluntate aut subitâ ignaviâ, sed quia deinceps sic cogit valeando. Tibi narro Baudi, frangor paullatim, frangor: & per assiduum hunc languorem deserit ponitque calor et vigor ille in nobis, velut ventus. Velo ferri solebamus, nunc vix remis. Politica etiam mea, serium opus, valdè me tenuerunt. Nunc ipsa absolui, nondum quæ ad ipsa: id est Notas. Invidia fatebitur arduum et operosum opus esse, nescio an probum. Tu certò et semel sic existima, te à me æstimari, amari: et semper id fore, siue scribo, siue sileo. donec

nec perpetuum tamen silebo. De munere siue titulo, quo non sine fructu gaudes, tibi gratulor, et voueo atque augur maior. Amante ama. Idib. Iul. 60. 10. LXXXIX.

EPIST. LXXXV. In Hungariam.

MICHAELI FORGACZ,

libero Baroni de Gimes.

AMANter valdè me prouocas ad scribendum pariter et amandum. quis tu es? ignotus mihi, imò notus, vel ex vnâ epistolâ istâ, in quâ faciem video pulcherrimę mentis. Etiãne ille vester remotus et verè Martialis tractus, educat ac profert Palladias istas proles? gratulor tibi hanc indolem, te patrię: quę profectò præsidium grande et lumen exspectat ab eiusmodi alumno. Quòd si hanc directam ad laudem et Virtutem viam, plerique è tuâ classe ingredi vellent: quid Europâ beatus? quę nunc iacet misera vndique telis confixa ciuiliū turbarum. Sed resurget profectò aliquando (et ea certa spes me tenet) eiusmodi adminiculis et fulcris. Tu perge, et te litterarum ac Sapientię studiis primū, mox patrię trade: palmam facturū, quantum intersit inter doctos cultosque Nobiles, et istos, qui nihil lucis habent nisi à luce maiorum. Meam quidem amicitiam quòd appetis; ita cupidè offero, vt ipse propior appetenti sim: et in tempore ostendam. Lucubrationibus nostris quòd delectari te scribis, vtinam et iuuari! Spero tamen id facturū opus quod nunc edo, in quo Principem formo et eos qui ad gubernacula rerum admoventur. Laboriosè mihi opus scriptum fateor: sed vobis, vobis, non huic vulgo, qui nec capiet, nec si capiat, fructum faciet in præceptis quę nihil ad ipsum. Regendi imperandique munus vobis conuenit; plebi *obsequij gloria*, vt ille inquit, *relieta est*. Nobilissime Baro vale. Non. Iunius. 60. 10. LXXXIX.

EPIST. LXXXVI. Coloniam.

GVILIELMO CRIPPIO Filio.

AD epistolas tuas respondere, mi Cripsi, magis volo ali-
quando quàm possum. Distingimur nimis sæpe, nec cum nūcius appellat, vacamus illicò ad scribendum. Addo,
quòd

quod plerumq; ille festinat. Hoc semel scito, et excusa. Ali-
as, amo te tuumq; ingenium: quod excitari etiā nostrā vo-
ce nonnihil velim ad pulcherrimas artes. Et si enim per te
promptus erectusque es: tamen ut equum in cursu plauis,
sic opus in indolem laudes et approbatio iuvant. Quan-

^o omni virtute
decoratum.

^o Sanguinis es
boni care puer.

^o malum vana
dicere.

quam quid valde iis apud te opus? patrem habes, ^o patris
apertum ^o καὶ ἀποκρίσις, ut ait Homerus de Ulysse: virum reuera &
usu et doctrina inter Belgarum primos. Hunc audi ^o Αἰσώπου
et ^o ἀγασθῆναι φάτω τίνος: quæso ne degenera, & lucem quoq; à
re aliquā adfer ad illam lucem. Quod porro scribis de libri
illis præcis: magis est ut voueam, quam ut credam. Sæpe
iam ita decipimur. Blandi rumores sunt de Ciceronis Repub.
licâ, de Linij reliquiis: sed rumores. ^o καὶ οὐδ' ἀντιμύηται
βέλγας. Vale, & in virtute ac doctrina pariter mihi cresce.
Lugduni Bat. Postrid. Idus Mart.

EPIST. LXXXVII.

IOH. ARCERIO.

^o & ab intimâ
mente gaudeo.

^o equi senium.

^o magnum o-
pus imperfe-
ctum.

^o multarum
orbium sol-
utis culmina
Atque etiam
salut.

VIS doctissime, Res tuas iterum stabili loco esse, idq; in
ipsâ patriâ, valde tibi gratulor, ^o ἡ δὲ βαδία; γαίης
ἐν ἡμέρῃ. Præsertim cum honestissimū illud munus adeptus
sis, & in locum successeris viri nobis olim amici. Ita pro-
fecto est. Deus non deserit suos, sed abducit à loco ut ad
meliozem reducat, & obijcit sæpe non sperata. Nos in tenui
& veteri nostrâ valetudine tamē Politica absolvimus: quæ
vitam ne mecum langueant, & sint, quod dicitur, ^o ἵππου γί-
εσι. Mihi tamen firmum compactūque opus videbatur, et
ferendo zæo: sed mihi. Vestra aliorum iudicia exspecto, nec
ante me de ad absolvendum. Nam quod ad fortas attinet,
^o μὴ οὐ ἴσως ἀρκεῖται, ut ille inquit: & id quoque fecit morbus.
Exemplaria quatuor ad te mitto, distribuenda pro inscrip-
tione singulorum. De Galliâ, credo vos audisse magnum il-
lud facinus, & inopinatam Regis eadem. Ego video Deum
res magnas, res novas moliri, & conversionem status in v-
niuersâ Europâ. ^o πολλὰ καὶ πολλὰ κατέλυσεν καὶ ἔπλασεν.

H δ' ἐν ἡ λυσι.

Vtinam saluis nobis! Vale vir ornatissime, & cum vxore tuâ
à me meaq; salve. Lugd. Bat. XIII. Kal. Sep. 60. Id. LXXXIX.

EPIST.

EPIST. LXXXIX.

PHIL. MARNIXIO.

ACCEPISSE te librum nostrum, legisse, probasse, scribo.
Ergo gaudeo. In tuo iudicio quidni acquiescam? qui se-
casti hos fluctus, & bene penitus te immerxisti in rerū civili-
um istud mare. Nosti ergo, & peritiā tibi ingenuit ipse usus.
Qui vobis quidem modicus adest, & liberē cum Homérico
adolescēte fateor, * Οὐδ' ἔτι πρὸς μὲντοι παρρησίᾳ πεποιθὼς. * Neque ego
Quò magis vestrum est, monere & dirigere siquid pecca-
mus. Quòd mallet in Eucelae illā re verbis quoq; me *alibi sermo-
nem pruden-
tiam usum
habeo.*
cū, spretis illis profanis: fecissem profectò si distinctius &
accuratius dicendū de iis mihi putassem. Hoc omisi, aut di-
stuli: & causā nōne vides? Cū tam pauca & rimidē
dixerim, nunc quoque vndique incurrunt; p̄zē dixerim,
— * *περίγειν οὐδὲν ἰσχυρὸν*: quid futurum erat si magis * *αγροῖς
me diffudissem? Libavi igitur: & idē in stilo quoque nihil
suis similes.*
mutavi, & exiguam illam laciniam pertexui filo quo reli-
quam vestē. Quod si tamen tibi hīc aut alibi aliud videtur;

* bona admo-
nio amici.

mone, & me deuincies. Aliorū voces siue calumnie, asperge:
* αγαθὴ δὲ παρορμητικὴ ἐστὶν ἰταλῶν. Tuus Gedeo Borzelarius
mirū est quā se nobis prober, modestiā, diligētiā, profec-
tu. Stirpe suā dignus euader. Vale. Lug. Ba. Prid. Kal. Octob.

EPIST. XC. Leodium.

DOMINICO LAMPSONIO.

I AM nunc mihi adest, qui ad vos abit. Ipse tibi dicet, tem-
pus mihi non fuisse ad longam scriptionem: atq; adeo, vt
familiariter tecū loquar, ē lectulo me excitauit. Sed vigilo,
vigilo, cū Lampsonij nomen auribus & menti meæ inso-
nuit. Iamdiu etiam ego à te nihil. quid tum? tam scio amare
te, quā me spirare. * Οὐδεὶς ἐργασθε ὅτι ἐν αἰεὶ φιλεῖ.

* Non est a-
mator, perpe-
tuum qui non
amat.

Politica nostra absolui mus: cape, lege, arbitrare. Nam iudi-
cem aliquem te tuūq; similem, valde mi Lampsoni volo: ver-
statū in rebus scilicet, nec à lectione solum sed ab vsu doctū.
Vide sicubi erramus. Breuia ista sunt, & adstricta, fateor: sed
apud te quid excusē? scio in eiusmodi rebus rem te velle,
non supina aliquot & natantia verba. quò nimis serè incli-
nant, qui res Ciuiles hodie scribunt. Nimis, inquam, se per
disputatiunculas diffundunt. At mihi Cretenses illi probi:
quos Plato ait * πολέμιος μᾶλλον, ἢ πολυλογίας ἀποκῶν. Nos iam
in manu habemus Dialogū *De magnitudine Romana*: & perficiemus si Deo visum. Epistolarum etiam Centuriā alteram
extrudimus, & priorē reformamus. Apud me istaru quid?
scribe, scribe, nec (quod callidæ amantes solent) desiderio
nos torque. Lugd. Bat. Post. Id. Sext. ∞. I. C. LXXXIX.

* multa menti
magis, quam
multu verbis
studere.

EPIST. XCI.

FR. RAPHELENGIO filio.

M I Raphelengi etiam nunc fluctuas? quousque? Semel
statue rationi & nobis pareas, an tibi. Illa suadet dif-
ferri iter in proximam ætatem, ob causas multas. E famā
tuā erit, ē re tuā, ex vsu familiæ Plantinianæ. Tam citò
solui & abrumpi illum cœtum sublato capite, sit indignum.
Causas quas habes, ego quoq; intellego, atq; adeo appro-
bo: sed cadē nihil fieri volo aut importunè. Ne nimis cupi-
dē cupe quod cupis. Mali ominis sit nimia hæc festinatio.
Audi me ex animo loquentē. Ire te in Italiam ad multa vti-
le est: vt absis ab his turbis, vt videas & discas, vt locū & oc-
casionem

caſionem queras emergendi. Hæc omnia vera ſunt, & ſua-
deo: ſed hoc quoq; verum, magis decôrẽ te iturum poſt ali-
quot menſes, magis turò ſub æſtatẽ, & magis prouidẽ om-
nia ac diſpoſitẽ acturum. Vtinam antè te vidiffẽ! id quoq;
ẽ re tuâ fortasſe eſſet, & certè ex meo voto. Sed nos ea au-
dimus, vt verear ne breui intercluſæ omnes viæ niſi ſi ipſe
ſub ver proximũ in Germaniã me fiſto, quod haud deſpero.
O iuuenis in quod æuũ incidifti? ſed tene viam rectã, haud
pœnitebit. Ne pugna cum temporibus, & ſerua te ad meli-
ora fata, ſed ſub tegmine & vmbriã ſemper modeſtæ Virtu-
tis. Ego deſino: haud multa liber. xii. Ka. Sc. ∞. I. J. Lxxxix.

EPIST. XCII.

CASPARI VOSBERGIO.

DISTVLI reſpondere litteris tuis, ſed ſine tuã vllã
noxiã. Nunc id facio per Legatum Regis, cuius negotia
tibi commendo, & peto, quod in te eſt, ea matures. Noſtri
quã lenti ſint, præſertim vbi pecuniaria res eſt, non te fu-
git. Politica grata tibi fuiſſe gaudeo: quæ tu quòd Theſau-
rum appellas, magis ex amore facis, quàm quia merentur.
Hoc tamen liberè dixi & repero, ruminanti ea pluſculum a-
liquid ſemper ſuboriturum quàm primã ſpecie viſum. Hor-
taris me ad reliqua, & præſertim ad Ariſtocratiam, quam
ego quoque probo mi Vosbergi, ſed benè compoſitam, &
qualis illa Spartanorum fuit aut hodie Venetorum. O quis
deus eam dabit! Tamen illam quoq; conceptam in mente
habeo, & vnus omnino libri res erit. Sed priuſquam aggre-
diar, certum mihi audire & libare iudicia de toto hoc ge-
nere ſcribendi. & ſi vniuerſum diſplicebit, ſilere; (cur enim
vela faciam aduerſis ventis?) ſi in parte, cognoscere, & re-
ſingere liquid minùs rectè aut conſideratè à nobis ſcriptũ.
Nam id numquam pigebit. Apelles in magnis ſuis laudatiſ-
ſime oberibus hoc ſeruabat, vt ea publicè proponeret om-
nium oculis ac linguis, atq; ipſe velo aliquo rectus iudicia
venaretur etiam minimorũ: cur nobis hoc non fas in ope-
re quod tangit omnes? Sed nec Notas, vt vides, plenè ab-
ſolui. quod caloribus iſtis immodicis tribues, qui valde me
dederunt in languorem. Te valere opto, & nos amare.
Lugd. Bat. xi i i, Kal. Septemb. ∞. I. J. Lxxxix.

NATHANI CHYTRÆO S. D.

ACRÉS quædam faces epistola tua mihi subdidit, quam ipse Amor tibi scripsit. Non me fallunt supina quædam aut natantia verba, & illa quæ ab imo pectore profecta. Talia tua sunt. & iam mihi carior noster ille Lydius, per quem tu quoque inter meos caros. Quid verbis me diffundam? redamo sic amantem: virtutis doctrinæq; tuæ merito primum, sed etiam fratris aspectu, qui mihi inter Germanie primos. Scripta tua & illius iam olim vidimus, & tenuisti nos sæpe illā *ἡ γλυκύτης Σειρήνῃ ᾧδ' ἀγαν.* Non plura apud te, pergamus in hoc cursu, & quod reliquum est vitæ viuamus. *οὐδὲν εἰδότες ἀλλάλασσι.* Accipe dāque fidem. & salue, Lugd. Bat. Idib. Mart. ∞. 15. x c.

* dulci Sirene
fermonsum.

* mouentem
amantes.

EPIST. XCIV.

MART. LYDIO.

AMICA tua epistola, vt semper, atque etiam anxia pro nostrā famā. Agnosco amorē: sed de purgatione, quod scribis, quæso omitte. Quid me eluas apud eos, mi Lydi, quibus decretū quacumq; de causā *ἡ μὲν ἀνέλεος*? Ieiunia imò turpia sunt quæ adferuntur (ago liberē:) & te aut me non noui, si hæc *ἀνιδυστήτων* excuso. Impiē hoc scripsi, inquit, quod Religionem omnem tolero in repub. modò vetus. Etiamne gentiliū? etiamne Turcarum? etiam. Vbi hoc scripsi? Verba adfers. sed & boni, ergo notulam illam graue iis legere, quæ ad oram? Coërcui enim ecce, & restrinxi: Mos PROBVS & vetus seruandus. Satin' clara hæc verba? ita vetus tenendus, si probus. Iam illud alterū, in quo Saxitæ me arguunt, bellum. Quis verba ea bonus integræque vir legit, qui non capiat ex meo bonoq; sensu? At possunt aliorum flecti. Multa talia in omnibus scriptis: sed eos nempe carpinus, qui sic flectunt. Melissæ aliquæ flores nostros infideant, non istæ Arachnæ. Quid verba facio? his talibus suadeor, non vt aliter scribam sed vt ne scribam: & silentio tuti sumus, quoniam ratione vix licet.

* multi male-
moli in nos ma-
gistrantur.

Δυσμάρτυς γὰρ πολλοὶ ἐγὼ ἔμην μὴ χανόντων.
Ego tibi verum verbum dicam. Quosdam ex istis torquent non quæ scripsi, sed quæ non scripsi. Intellege, & me iam olim

olim tuum ama. Lugd. Bat. xvrl Kal. April.

Qui has tradet, Nanfius Filius erit, vt opinor. Faucas ei quæso meâ causâ, & aut cœptam spem promoue: aut si ea mortua, in nouâ hac iuuua. Ab ipso audies. Saluta amicos Arcerum, Drusum, Eilardum.

Eccce responsum etiam ad Nath. Chytræi epistolam: rogo te cures.

EPIST. XCV.

REGNERO GRUTERO.

GRATÆ mihi tuæ litteræ, mi Grutere, nec est quod excuses. Peccares, nisi sic peccares. Ego, etsi non semper respondere aut scribere vacuus, tamen legere: & nimis quàm libens sermones vestros libo, qui aliquando in nostrâ disciplinâ. Statum & formam Academiæ vestrę per te cognoui. probus est: sed imprimis ille vir magnus, quem iure laudas. Iunium intelligo: cui tu, mi Grutere, adhære, & recondita multa hauri ex arcano illo vberique penu. Chrysmannus aliquidne De temporibus post Scaligerum? durus ille concursus est: & tamen scio esse, quæ post eum addi illustrarique possint. Nos post Politica edita redimus in veterem campum; & vel mores Romanos illustrabimus, vel spinas aliquot in eo runcabimus Criticâ istâ falce. Deus valetudinem modò & otium mihi det: de quorum altero vix spero; cùm turbas video quæ in Galliâ natæ. Vale mi Grutere, & idemtidem me appella. Lugd. Bat. rrl, Id. Sextil. m. l. lxxxix.

EPIST. XCVI.

MICHAELI MONTANO.

VIR Nobilissime per epistolam rarò te alloquor, sepius me animo & affectu. Vtinâ res vestrę aut nostrę quietiores! numquam ego deum videam, nisi te viderem. Nam litterarium hoc colloquium, nugæ: meri amores & mera suauitas, os aliquod amicū intueri & amplecti. Sed, vt ille ait,

Nos & inter nos & ad nos dei.

Politica nostra tandem edidi diu pressa, & nescio an vel nunc emissa aut satis faustâ. Num ego & hæc præiudicia

an

IVSTI LIPSI EPIST.

an ignoro? sed tamen temperasse me videbis, & nihil nisi communibus præceptis scripsisse: excipio paucula de Religione. In quâ consilium nostrum nec improbum nec imprudens fortasse apud probos. O tui similis mihi lector sit! & tu iudicium tuum liberè, & vt vir es, scribe. Turbæ apud vos magnæ: si ingenium tuum noui (vt certè è scriptis noui: in quibus non fallax tui imago.) quiescis. Quod vt tutò & diu possis, æternum Deum rogo. x v. Kal. Octobr.

EPIST. XCVII.
NICOLAO OYDAERTO.

ACCEPISSE te libros Politicorum, mihi gratum; & Amagis, te probasse. Ex animo tibi dico. probari tui similibus lucubrationibus nostras gaudeo, etsi pleraq; scribimus non huic æuo. In illo ipso opere Politicorum, quam multa parùm ad palatum huius illiusue partis? nec aliter fuit, aut erit, vbi sunt partes. Veritatem puram candidamq; ego scio, & immunem ab omni adfectu. Vt oculi, vbi glaucoma obsidet, puriter non vident: non item mens, vbi adfectus. Præiudicium iudicium omne tollit. At in iis quæ de Faro scripsi, gaudeo quòd liberè mones. etsi ego me insisterè tritam & priscam viam sentio, nec in aliâ mente esse Thomam & argutos illos in Ecclesiâ Doctores. Tamen si quid aliud, videbo: & tuo monitu libens non explicabo solum; sed, si opus, retractabo. An me pudeat? numquam: & veram rectamq; viam tardè videre & inire possumus, numquam ferò. Magnum illum virum nobis obuisse, doleo: & heu patria, quam talibus nunc eges! Impetus & calor est, qui nos perdiderunt & perdent. Sed ego longius progredior, cui hoc tantum propositum scribere. me te amare, & gaudere in amore tuo mei: quem vt propages deinceps ac serues, consuetudinis causâ, rogo. nam necesse non esse, facile ex eo mihi liquet, quòd sine vllq; nomenclatore, tot annos firmiter eum in arcanâ istâ mente coluisti. Vale Vir amicissime. v. Idus Nouemb. 60. I. J. LXXXIX.

+
oney know
- the if name
of flings or
persons. As

A bedle.
*.

Berchemi nostri mentio in epistolâ me excitauit. quid illo sit? vbi est? amo, amo, virum.

EPIST.

EPIST. XCVIII.

HVG. BLOTIO.

VERB diuinasti. perierunt litteræ tuæ quas Thifio dedisti; neque ego vllas, præter has à *συμβιωταῖς* meis, vidi. An ego tam diu aliâs siluisssem?

** Ζῆς τό γ' ἀλεξήσῃς ἡ ἀθάνατος θεοὶ ἄλλοι.*

Meritò amantes ego mei redamo, & te mi Bloti inter primos, verum & veterem Musarum mystam. Ergò scito amicitiam tuam mihi caram, gratum etiam de scriptis iudicium: quod etsi nimis sumit ab affectu, tamen, liberè fateor, his talibus

** αἵδεῖτο ἰσοδοῖ δομοῖς.*

Tu si me litteris tuis sæpius appellaueris, & in iis rerum etiam aliquid asperseris quæ istic geruntur (præsertim siquid ad nos & hæc studia:) beabis, & reipsâ videbis prouocatû à te, quod dicitur, ** πῶς οἱς πῶς τοῦ* Vale. Lugd. Bat. Id. Martiis.

** Iupiter hoc auersat, & immortales dij aliq.*

** augetur in animam.*

** equum in pleniciem.*

Illustri Baroni Hieronymo Beck à Leopoldstorf gratiam debeo pro affectu in me, quam ex animo iubeo saluere. ite nostrum Leunclauium.

EPIST. XCIX.

EVERHARDO REIDANO.

SCRIPPTIO tua me affecit, & iudicium de Politicis; quæ votum mihi præcipuum est vt approbem vobis. Aliorum sermunculos quid curem? placere iis & satisfacere in alio quouis argumento magis possum, quàm in isto. Ego liberè quod mihi visum est dixi, & sæpe magis ex vsu publico, quàm ex gustu. At sunt etiam quidam qui Bataviæ finibus me includunt, & omnia scribi volunt pro hoc statu. Inepti! quod non Plato, non Aristoteles, non quisquam veterum fecit, qui scripfere aliquid in spem diuturnioris xui. Hic illa forma reip, alibi alia: atque vtinam nobis Princeps sit, sed ille astrictus & legitimus, & qualem formo. Iam etiam quidam diffundi me voluerunt, & iuisse potiùs per liberâ semitam & vestigia nostra. Haud difficile mihi, fateor: sed aliò me duxerunt rationes quas dixi, & quas non dixi. Faciam tamen aliquando, si viuo, & Notis meis siue Commentariolis abundè explebo hanc firim. Mihi iam nunc retinemus ea parata, sed premimus & calamus paullisper retinemus scriptu-

IVSTI LIPSII EPIST. C.

scripturientem. Ego, vno verbo, te amo, & id mihi fieri à te percipio. Vale. Lugd. Bat. x i l Kal. Mart. 60. Id. xc.

EPIST. C. Londinium.
LANCÉLOTO BRUNIO.

PADDEIVM tuum insignem virum libens vidi, & officia præstiti quæ potui prolixè. Malo ab ipso hoc te audire. Sum naturæ in omnes benignus, tum maximè in nostri generis homines, & qui commendant se colore isto litterarum. Colore inquam, non furo, quia reuerà Paddeius tuus, imò iam noster, seriò se melioribus istis scièntiis tinxit. Nos titulum ei dedimus, sed rem attulit ipse ad nos abudè. De valetudine meâ quid scribam? potes ex ipso audire, qui *aut vi ræ*. Tamen vos medici probè scitis, quicquid dissimuletis, leniri non tollis hos morbos. Vbi semel radices egerunt, hærent. Itaque languéo, & præsertim per hos Caniculæ insanientis æstus, qui corpus hoc per se siccum & aridum, pænè reddiderunt cornu. Animo tamen egregiè adhuc sustento: & deus mihi seruet hanc mentem, numquam eâ parte succumbam. Britanniam vestram & vos amicos videre iam diu gestio: sed nescio quod impedimentum mihi nascitur aliud ex alio: & grè muto locum, quem numquam tamen sine fructu & bono valetudinis muto. Sed videbo, & fortassis aduolabo *supra* *de* Franc. Vlmi *De Liene* iam diu lêgi, missum ad me è Galliâ. nam ego vestra medica, præsertim si quid elegantius, valdè appeto, & diuerto suauiter in illos Naturæ hortos. Tunc in eodem argumento? divulga, & doce nobilem aliquem vsum in nobili illâ parte.

Sed heus tu, quid Typographis vestris visum Politica mea recudere? non debebant. Atque adhuc opus est: & præterea, prima illa exemplaria ad vos missa, haud satis emiculata. Alia aut emendatiora sunt, aut præferunt certè suas mendas. Itaque factum hoc non amo: sed te fideliter mi Bruni. Vale.

F I N I S.

te

m.

cia

ure.

re-

um.

mo

cu-

le-

me.

niri

ne.

tis

di-

&

uc-

diu

ali-

fi-

ffis

uis-

ni fi

los

&

ica

&

ris

rie

ter